

XUẤT BẢN TỪ NĂM 1961

SỐ 1231

10/5/2024

HẢI DƯƠNG

Cuối tuần

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH HẢI DƯƠNG ★ TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH HẢI DƯƠNG

baohaiduong.vn Đường dây nóng: 0934243344 Email: baohaiduong@gmail.com https://facebook.com/BaoHaiDuongFB https://zalo.me/1381720826994136627

Doanh nhân
nuôi bò 3B 2

Hiểm nguy nghề
thủy thủ 4

Về Sao Đỏ ăn cháo hến,
cháo trai 6

Bình yên bản Lác 7

Lão Mộc (Truyện ngắn) 8

Đang dở dự án khổng lồ của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc

Dự án Khu liên hợp sản xuất, kinh doanh vật liệu xây dựng và trang trí nội thất của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc (Cẩm Giàng) được chấp thuận đầu tư từ năm 2004 song đến nay vẫn còn 35,6 ha đất để lãng phí, hoang hóa, khiến người dân địa phương bức xúc. 3

Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc mới chỉ hoàn thiện một số hạng mục của dự án, phần lớn diện tích đất bỏ hoang

Ảnh: THÀNH CHUNG

☕ phê cuối tuần

Sớm rõ ràng việc cộng điểm chứng chỉ tiếng Anh vào lớp 6 chất lượng cao

Cháu tôi mấy hôm nay có vẻ buồn khi nghe có thể sẽ không được cộng điểm khuyến khích vào lớp 6 chất lượng cao ở TP Hải Dương. Cháu đang học Trường Tiểu học Thanh Bình, môn tiếng Việt hơi đuối, còn tiếng Anh trội hơn. Hồi tháng 11 năm ngoái, khi UBND TP Hải Dương

4

Giá vé máy bay tăng cao, du lịch hè lo ế

Giá vé máy bay tăng cao nên nhiều khách du lịch dịp hè ngại ngần chưa chốt tour, cân nhắc những lựa chọn khác phù hợp túi tiền.

5

Doanh nhân nuôi bò 3B

Gần 20 năm lăn lộn thương trường, anh Luyện Huy Doan, sinh năm 1984 ở xã Ngô Quyền (Thanh Miện) lại rẽ hướng, quyết định gắn bó với ruộng đồng quê hương bằng mô hình nuôi bò 3B.

○ ĐỖ QUYẾT-NGUYỄN MƠ

Tay ngang

Cánh đồng Làn Sen ở thôn Vũ Xá, xã Ngô Quyền trước nay vốn chỉ cấy lúa, vùng chuyển đổi chăn nuôi nhỏ lẻ, bấp bênh. Năm 2021 khi biết có người xây dựng trang trại nuôi bò ở đây ai cũng thắc mắc, bàn ra tán vào. Nhiều người không hiểu vì lý do gì mà anh Doan vốn làm doanh nghiệp trên thành phố, xa quê nhiều năm lại trở về thử sức với công việc đầy may rủi này.

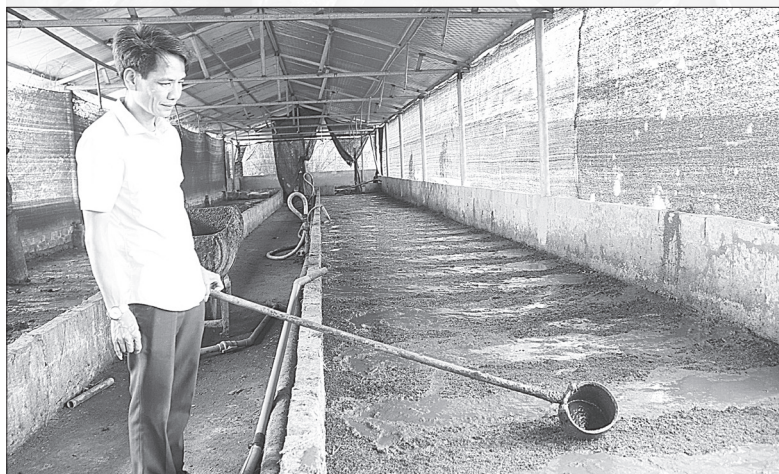
Dẫn chúng tôi men theo đường đồng để tới trang trại, ông Hoàng Kim An, Chủ tịch Hội Nông dân xã Ngô Quyền hành diện khoe đây là trang trại nuôi bò lớn và hiện đại nhất huyện. “Anh Doan cứ chạy như con thoi, tất bật với công việc kinh doanh của công ty rồi lại bận rộn chăm nom trang trại bò nên sắp xếp gặp được cũng khó”, ông An cho hay.

Quả nhiên đúng như lời ông An nói, chúng tôi “năm lần bảy lượt” hẹn gặp rồi lại lỡ hẹn với anh Doan nên chỉ có thể đi thăm thú trang trại. Chăm chú quan sát về khu trại nuôi bò này, chúng tôi càng tò mò về chủ nhân của nó và nóng lòng được gặp để tìm hiểu tường tận về mô hình nông nghiệp tuần hoàn này. May mắn gặp được anh Doan trong ngày mưa tầm tã, hình ảnh doanh nhân này khác biệt hoàn toàn so với hình dung ban đầu. Anh Doan khá trẻ so với độ tuổi 40, lại nho nhã, thư sinh nên chúng tôi hiểu vì sao ban đầu mọi người lại hoài nghi khi anh lần sân sang mảng chăn nuôi. Song ánh mắt kiên định lại cho thấy quyết tâm, nhiệt huyết của anh với nghề nông.

Thời điểm nhen nhóm quyết định táo bạo đầu tư cho nông nghiệp của anh Doan bắt đầu từ khi dịch Covid-19 bùng phát. Lúc đó, để kiểm soát dịch bệnh nên thông thương khó khăn, hàng hóa ách tắc. Nông sản vốn mang tính thời vụ, không tiêu thụ được bị ùn ứ, hư hỏng. Rồi câu chuyện xử lý phụ phẩm nông nghiệp như rơm, rạ, củ, quả thừa loại... gây ô nhiễm môi trường cũng mãi không có hồi kết. Điều này làm anh Doan đắn đo, trăn trở

và thôi thúc anh phải làm gì đó để thay đổi tư duy làm nông nghiệp. Nghĩ là làm, năm 2020 anh dồn vốn gom ruộng. Khi có quỹ đất trong tay, anh Doan đầu tư 3 tỷ đồng xây dựng chuồng trại chăn nuôi trên diện tích 4.500 m².

Đánh giá về trang trại nuôi bò 3B của anh Doan, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Thanh Miện Phạm Thị Nhung cho biết đây là mô hình sản xuất nông nghiệp tiêu biểu tại địa phương. Anh Doan đã dám nghĩ, dám làm, mạnh dạn áp dụng những kiến thức, kỹ thuật về nông nghiệp tuần hoàn để xây dựng trang trại chăn nuôi tuần hoàn, khép kín. Mô hình này góp phần mở ra hướng phát triển mới trong sản xuất nông nghiệp của huyện, dẫn dắt nông dân hướng tới sản xuất bài bản.

Anh Luyện Huy Doan đầu tư trang trại nuôi bò 3B lớn, hiện đại nhất huyện Thanh Miện (ảnh trên). Trang trại nuôi bò 3B của anh Doan sử dụng giun quế để xử lý chất thải chăn nuôi (ảnh dưới)

Sau khi nghiên cứu, tìm hiểu nhiều mô hình chăn nuôi, anh Doan quyết định nuôi bò 3B. Đây là giống bò siêu thịt có nguồn gốc từ Bỉ, có nhiều đặc điểm vượt trội về năng suất và chất lượng thịt. Theo anh Doan, bò là vật nuôi có thể phát huy tối đa lợi thế sản xuất theo chuỗi tuần hoàn. Trang trại của anh Doan không lớn nhưng bố trí, sắp xếp khoa học. Khu vực chăn nuôi khép kín, quy trình chăm sóc đồng bộ và luôn bảo đảm thông thoáng để đàn bò sinh trưởng, phát triển tốt. Chất thải chăn nuôi được thu gom, xử lý để phục vụ nuôi giun quế.

Để tạo nguồn thức ăn xanh cho bò, anh thuê 4 mẫu ruộng trồng cỏ voi. Ngoài ra, anh còn tận dụng lại rơm, rạ mà người dân bỏ đi sau mỗi vụ lúa. Cà rốt, bột ngô, cám gạo, bã bia... cũng được anh thu mua từ các vùng lân cận để làm thức ăn cho bò.

“Tôi muốn xây dựng mô hình nông nghiệp

được rèn luyện nhiều năm nơi thương trường, anh Doan đã làm chủ được kỹ thuật nuôi bò 3B thương phẩm. So với các giống cùng loại khác, bò 3B có sức đề kháng cao, sản lượng, chất lượng thịt tốt. Vì thế ngay từ lứa đầu tiên, 100 con bò 3B đã cho hiệu quả kinh tế cao. Anh cho hay không phải chăn nuôi theo sở thích mà phải tìm hiểu, đánh giá thị trường, xu hướng của người tiêu dùng và khả năng đáp ứng.

Dẫn chúng tôi tham quan khu chuồng trại, anh Doan say sưa giới thiệu về kỹ thuật nuôi bò. Mỗi ngày anh chỉ cho bò ăn 2 bữa với 30% lượng thức ăn tinh bột, còn lại là thức ăn thô, xanh. Định kỳ 2 tuần sẽ bổ sung vitamin, khoáng chất và vi lượng. Việc tiêm chủng phòng bệnh cũng theo khuyến cáo của cơ quan chuyên môn. Vì thế tại trang trại chưa từng xảy ra dịch bệnh. Như vậy thôi cũng đủ hiểu anh tâm huyết với trang trại này đến mức nào.

Theo đuổi nông nghiệp tuần hoàn

Nhận thấy tiềm năng từ nuôi bò 3B, từ 100 con ban đầu, anh Doan mở rộng quy mô, duy trì nuôi 150 con/lứa. Mỗi năm, anh xuất bán ra thị trường từ 15-20 tấn bò thịt. Trang trại của anh liên kết với các lò mổ lớn ở Hà Nội để tiêu thụ sản phẩm. Những năm gần đây, thịt bò 3B được người dân ưa chuộng nên giá luôn duy trì ở mức cao từ 85.000 - 90.000 đồng/kg. Doanh thu hàng năm đạt trên 15 tỷ đồng, trừ chi phí anh Doan thu lãi từ 3-4 tỷ đồng/năm. Hiện trang trại của anh đang tạo việc làm ổn định cho 5

lao động địa phương với mức lương 9 triệu đồng/người/tháng.

Vì chăn nuôi khép kín, hạn chế ảnh hưởng tới môi trường, anh Doan tận dụng triệt để phụ phẩm chăn nuôi. Anh xây khu vực nuôi giun quế rộng 400 m², sử dụng phân bò đã được xử lý qua men vi sinh làm thức ăn. Giun quế cũng đóng vai trò quan trọng trong xử lý phân và chất thải chăn nuôi. Giun quế dễ nuôi, không đòi hỏi kỹ thuật cao. Mô hình còn có ưu điểm là chỉ đầu tư mua giống một lần, sau đó giun quế tự sinh sản và phát triển nên không tốn chi phí con giống cho vụ tiếp theo. Mặt khác, giun quế chỉ cần nuôi 1 tháng là cho thu hoạch, hiện thị trường tiêu thụ khá thuận lợi do nhu cầu lớn. Sản phẩm từ giun quế đa dạng, giá bán ổn định. Giá giun quế tươi từ 30.000-40.000 đồng/kg, phân giun quế từ 3.000-4.000 đồng/kg. Mỗi năm, anh Doan thu hơn 200 triệu đồng từ việc nuôi giun quế.

Đầu ra ổn định, kỹ thuật nuôi đơn giản nên anh Doan đang xây dựng thêm 2 nhà màng với diện tích 500 m² để mở rộng mô hình nuôi giun quế. Anh dự tính sẽ cung ứng các sản phẩm từ giun quế như: giun quế sấy khô, bột giun quế, phân giun quế dạng viên nén... để phục vụ sản xuất nông nghiệp.

Càng dần sâu vào con đường làm nông nghiệp, anh Doan càng thấy rõ những bất lợi, bấp bênh của ngành nghề chứa đựng nhiều rủi ro này. Bước đầu thuận lợi, thành công nhưng anh Doan vẫn chưa thôi trăn trở vì thị trường thịt bò hiện nay khá bất nháo, méo mó. Nhiều loại thịt bò đông lạnh giá rẻ xuất hiện tràn lan làm ảnh hưởng tới người chăn nuôi trong nước. Anh cho rằng cần phải có cơ chế tạo môi trường cạnh tranh bình đẳng, bảo vệ quyền lợi người chăn nuôi. Các cấp, ngành cần nghiên cứu chính sách hỗ trợ, khuyến khích người chăn nuôi mạnh dạn đầu tư, mở rộng sản xuất, liên kết tiêu thụ sản phẩm.

Hiện trang trại của anh Doan duy trì hoạt động ổn định, thu lợi nhuận đều đặn. Dầu vậy anh chưa bằng lòng mà vẫn mãi mê tìm hiểu để xây dựng mô hình nông nghiệp tuần hoàn kiểu mẫu.

Sinh ra ở miền quê nghèo, dù đã ly nông nhưng anh Doan luôn đau đáu, ước mong người dân quê mình có thể giàu lên từ nông nghiệp. Tuy nhiên làm nông không thể chớp giật mà phải lâu dài, bền bỉ và phù hợp với xu thế. Anh Doan khẳng định nông nghiệp tuần hoàn đang là hướng đi tất yếu để giảm thiểu tác động từ bên ngoài tới sản xuất. Anh luôn ấp ủ kế hoạch xây dựng mô hình chăn nuôi tuần hoàn khép kín. Tất cả sản phẩm, phụ phẩm từ trồng trọt, chăn nuôi đều có thể tận dụng. Có như vậy mới hạn chế được tình trạng bấp bênh trong sản xuất nông nghiệp.

Doanh thu hàng năm đạt trên 15 tỷ đồng, trừ chi phí anh Doan thu lãi từ 3-4 tỷ đồng/năm.

Dang dở dự án khủng của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc

20 năm qua, Dự án Khu liên hợp sản xuất, kinh doanh vật liệu xây dựng và trang trí nội thất của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc ở xã Cẩm Phúc (Cẩm Giàng) vẫn dở dang.

○ LÂM LINH

Lãng phí đất đai

Dự án của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc được UBND tỉnh Hải Dương chấp thuận đầu tư từ năm 2004 và chấp thuận điều chỉnh bổ sung vào năm 2007. Diện tích thực hiện dự án khoảng 45 ha ở xã Cẩm Phúc (Cẩm Giàng) với tổng vốn đầu tư 920 tỷ đồng. Mục tiêu, quy mô của dự án mỗi năm sản xuất 5,2 triệu m² gạch granite, 13,5 triệu viên gạch ngói màu, 300.000 sản phẩm thiết bị vệ sinh, 1,5 triệu lít sơn nước và 7.800 tấn bột trát tường. Thời gian xây dựng hoàn thành và đưa nhà máy vào hoạt động từ năm 2006-2009. Tuy nhiên, nhiều năm trôi qua, chủ đầu tư mới chỉ hoàn thiện một số hạng mục công trình, còn phần lớn diện tích đất để lãng phí.

Qua kiểm tra, rà soát của Sở Kế hoạch và Đầu tư, Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc đã xây dựng một số hạng mục là xưởng sản xuất ngói rộng 16.008 m², kho thành phẩm khoảng 16.008 m², bãi nguyên liệu ngoài trời 10.000 m², khu vực trung bày giới thiệu sản phẩm 9.600m², khu nhà ăn, nghỉ ca cho công nhân, người lao động 1.200 m² và một số công trình phụ trợ như bể nước phòng cháy, chữa cháy, nhà bảo vệ, trạm cân xe, tường rào, giao thông nội bộ. Doanh nghiệp đưa một phần dự án đi vào hoạt động từ năm 2018.

Theo báo cáo của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc, từ khi đi vào hoạt động, doanh thu bình quân của dự án mỗi năm khoảng 56,4 tỷ đồng, lợi nhuận khoảng 3,8 tỷ đồng.

Đến nay, Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc mới chỉ sử dụng hơn 9 ha đất, chiếm khoảng 20% diện tích được giao

Dự án tạo việc làm cho khoảng 60 lao động địa phương với mức thu nhập từ 8-9 triệu đồng/người/tháng. Công ty chấp hành đầy đủ nghĩa vụ với ngân sách nhà nước.

Tuy nhiên, thực tế doanh nghiệp mới chỉ sử dụng hơn 9 ha đất, còn lại 35,6 ha mới chỉ san lấp mặt bằng để lãng phí, hoang hoá nhiều năm. Điều này khiến người dân đã giao đất thực hiện dự án bất bình kéo dài. Lãnh đạo xã Cẩm Phúc cho biết việc Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc sử dụng đất không hiệu quả là vấn đề mà nhân dân địa phương thường xuyên kiến nghị, phản ánh. Dự án có vị trí thuận lợi nhưng lại đầu tư "nhỏ giọt", không đúng mục tiêu ban đầu khiến người dân thất vọng. Trong khi nhiều nhà đầu tư mong muốn có đất để đề xuất thực hiện dự án thì doanh nghiệp này lại "ôm" đất để đấy.

Tiếp tục xin điều chỉnh

Theo tìm hiểu của phóng viên, dự án của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc đã được UBND tỉnh Hải Dương chấp thuận điều chỉnh tiến độ thực hiện 6 lần. Ngày 30/3/2020, Tổng cục Quản lý đất đai (Bộ Tài nguyên và Môi trường) đã có Thông báo số 06/TB-TCQLĐĐ về kết luận kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất đối với các dự án đầu tư chậm hoặc chưa đưa đất vào sử dụng tại tỉnh Hải Dương. Tổng cục đề nghị Hải Dương xem xét cho phép Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc được gia hạn sử dụng đất 24 tháng để thực hiện dự án. Hết thời hạn được gia hạn, doanh nghiệp không hoàn thành đầu tư xây dựng và đưa dự án vào hoạt động thì xem xét quyết định chấm dứt dự án đầu tư và thu hồi đất theo quy định.

Ngày 12/6/2020, UBND tỉnh đã có Thông báo số 131/TB-UBND về

việc chấp thuận điều chỉnh tiến độ thực hiện dự án của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc, trong đó UBND tỉnh chấp thuận gia hạn tiến độ thực hiện dự án đến ngày 30/6/2022. Tuy nhiên trong giai đoạn 2020-2022, dịch Covid-19 bùng phát, diễn biến phức tạp, ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp. Đây là lý do khách quan. Cuối năm 2022, doanh nghiệp tiếp tục đề xuất xin điều chỉnh dự án. Doanh nghiệp đề nghị được giảm diện tích đất sử dụng từ 45 ha xuống còn gần 44 ha để phù hợp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, nâng tổng mức đầu tư dự án từ 920 tỷ đồng lên hơn 1.300 tỷ đồng.

Vừa qua, thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh, Sở Kế hoạch và Đầu tư phối hợp các sở, ngành, địa phương rà soát các dự án đầu tư sản xuất, kinh doanh ngoài khu công nghiệp. Dự án của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc nằm trong danh sách các dự án chậm tiến độ, triển khai không bảo đảm quy định. Sau khi thẩm định, đánh giá tình hình thực tế, Sở Kế hoạch và Đầu tư tham mưu UBND tỉnh xử phạt hành chính vi phạm đầu tư của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc trước khi xem xét hồ sơ điều chỉnh dự án. Hiện doanh nghiệp đã chấp hành nộp phạt, Sở Kế hoạch và Đầu tư đã đơn đốc nhà đầu tư hoàn thiện hồ sơ gửi về sở trước ngày 30/5.

Dự án của Công ty CP Đồng Tâm miền Bắc đã kéo dài nhiều năm, triển khai nửa vời, cần có biện pháp xử lý dứt điểm để không ảnh hưởng tới môi trường đầu tư kinh doanh của tỉnh.

Tuy nhiên, thực tế doanh nghiệp mới chỉ sử dụng hơn 9 ha đất, còn lại 35,6 ha mới chỉ san lấp mặt bằng để lãng phí, hoang hoá nhiều năm.

Chuyện cuối tuần

Sợ ngộ độc thực phẩm

○ NGỌC HÙNG

Nghe tin chị Minh phải vào viện cấp cứu vì ngộ độc thực phẩm, mấy chị bạn thân trong nhóm tập Yoga vào thăm. Chị Minh giải bày:

- Hôm trước, đi công tác về muộn nên em có rẽ vào quán ven đường mua suất cơm gà về ăn, đồ phải nấu nướng mất thời gian. Ai dè sau khi ăn được chừng hai tiếng thì bị đau bụng, nôn mửa rồi đi ngoài. Một quá các chị ạ!

Chị Hoa nghe vậy, sốt ruột lên tiếng:
- Đấy, biểu hiện chung của ngộ độc thực phẩm đấy. Như tôi đây cũng thế,

đầu năm vừa rồi đi lễ chùa, đại miện có ăn đĩa bánh đúc ngoài cổng họ bán. Thế mà vừa lên xe đã đau bụng ngay. Sợ quá!

Chị Minh gật đầu:

- Vàng. Em cũng đoán do ngộ độc thức ăn. Nhưng cũng chỉ nghĩ thông thường, hết sẽ khỏi, không ngờ nghiêm trọng thế. Đến lúc kiệt sức mới gọi cho đứa em gái đến đưa vào viện cấp cứu. Bác sĩ bảo em bị ngộ độc thực phẩm nặng, suýt nguy hiểm tính mạng.

Chị Hoa nói:

- Ui dào, năm nào cứ vào mùa nắng nóng là lại có người bị ngộ độc thực phẩm. Tôi nghe báo chí nói, những ngày qua, trên cả nước đã xảy ra nhiều vụ ngộ

độc thực phẩm, có cả trường hợp tử vong đấy chị em.

Nghe vậy, chị điều dưỡng hướng dẫn chị Minh tập phục hồi chức năng giải thích:

- Trời nóng, nếu thức ăn không được bảo quản đúng cách sẽ rất nhanh hỏng. Vì vậy, khi hè tới, thức ăn đường phố tiềm ẩn nguy cơ gây ngộ độc cao. Quy trình chế biến thức ăn có bảo đảm không, nguồn gốc xuất xứ, hạn sử dụng có rõ ràng hay không, thì chẳng mấy người quan tâm.

Chị Hoa thừa nhận:

- Chị nói đúng. Chúng tôi đi chợ suốt ngày cũng không mấy khi để ý đến điều này.

Chị điều dưỡng lại thông thả giảng giải:

- Chính những sơ ý nhỏ vậy đã dẫn đến những hậu quả khôn lường. Ngộ độc thực phẩm cũng thường xảy ra khi ăn thực phẩm chưa được nấu chín. Để giảm

nguy cơ ngộ độc thực phẩm khi hè tới, tốt nhất thức ăn phải nấu chín và uống nước đã được đun sôi các chị ạ.

Thấy mọi người gật gù, chị điều dưỡng tiếp lời: Mà tuyệt đối không ăn các món như tiết canh, nem chua, gỏi đầu nhé... Rước họa có ngày.

Như nói trùng ý, chị Hoa hào hứng:

- Chị nói phải, mà tôi thấy các cơ quan chức năng phải mạnh tay, kiên quyết xử lý nghiêm, thậm chí đình chỉ hoạt động với các cơ sở không bảo đảm an toàn thực phẩm. Có phạt mạnh họ mới sợ, chứ năm nào cũng là câu chuyện "biết rồi, khổ lắm, nói mãi" mà đầu lại đóng đậy.

Chị Minh tiếp lời:

- Nhưng mà chông chờ cũng rủi ro lắm. E nghĩ tốt nhất là chị em mình mỗi người cũng phải là người nội trợ thông thái!

Hiểm nguy nghề thủy thủ

Nghề thủy thủ được xếp vào hàng các nghề nguy hiểm bởi người làm nghề luôn phải đối mặt với nhiều rủi ro khi lênh đênh trên biển, có khi phải đánh đổi bằng cả tính mạng. Dù vậy, nhiều thủy thủ ở Hải Dương vẫn gắn bó với nghề này.

○ TƯỜNG VY

Ảnh ảnh...

Khác với nhiều bạn bè cùng trang lứa chọn công việc ổn định, sau khi tốt nghiệp Trường Đại học Hàng hải, anh Trần Văn Thuật, quê ở xã Tuấn Việt (Kim Thành) lại lựa chọn nghề thủy thủ với những tháng ngày lênh đênh trên biển.

Với hợp đồng đi biển thường kéo dài từ 4 - 5 tháng hoặc 9 - 10 tháng, các thủy thủ như anh Thuật phải sống trên tàu nhiều hơn ở nhà. Những mối lo sóng gió, biển động, bệnh tật giữa biển với các anh đã trở nên bình thường. "Lên tàu là phải thích nghi. Có khi gặp bão lớn, gió cấp 12 - 13 khiến đồ đạc trên tàu bị xáo trộn, nhất là khi qua mũi Hảo Vọng vùng biển Nam Phi, thời tiết thay đổi bất thường, sóng lớn. Tàu mà không có hàng có thể bị sóng đánh chìm bất cứ lúc nào", anh Thuật cho biết. Khi đó, anh em không ăn uống nổi nhưng vẫn phải giữ vững vị trí vận hành buồng máy - trái tim của con tàu. Hiện anh Thuật đảm đương vị trí máy nhất, làm cho các tàu hàng nước ngoài đi các nước khu vực Đông Nam Á, châu Phi, châu Mỹ...

Có lẽ, nỗi lo lớn nhất với những người làm thủy thủ là gặp cướp biển. Tuyến đường từ Ấn Độ Dương đi vào Biển Đỏ, qua kênh đào Suez vào châu Âu, từ xưa đến nay vẫn là nỗi ám ảnh với các tàu hàng về nạn cướp biển. Trong chuyến đi Nga vừa qua, vào giữa tháng 3, khi qua vùng Biển Đỏ, tàu của anh Thuật đã chạm mặt với cướp biển Somalia vô cùng manh động. "Chúng bố trí một vài xuồng nhỏ áp sát tàu hàng. Rất may tàu của chúng tôi luôn bảo đảm độ mớn nước từ 10 - 15 m, chúng không thể quăng dây và trèo lên tàu", anh Thuật nói.

Anh Trần Văn Thuật làm nhiệm vụ trên tàu (ảnh nhân vật cung cấp)

Ngoài việc thuê lực lượng bảo vệ an ninh khi đi qua vùng có cướp biển, các thuyền viên còn được huấn luyện kỹ năng ứng phó với tình huống khẩn cấp. Do đó, tàu của anh Thuật đã nhanh chóng "cắt đuôi" bọn cướp biển. "Với vị trí làm quản lý, trong lúc đó, tôi đã phải trấn an tinh thần cho anh em, đề ra sách lược cho thuyền trưởng và máy trưởng. Nếu để cướp biển có cơ hội lên tàu, các thuyền viên có thể bị bắt làm con tin, khống chế để đòi tiền chuộc", anh Thuật cho biết.

Đầu tháng 3 vừa qua, vùng quê Huế Trì, phường An Phú (Kinh Môn) kinh động bởi câu chuyện tàu hàng bị tấn công trên Biển Đỏ. Thuyền viên tàu hàng Nguyễn Văn Tảo, người con quê hương đã may mắn trở về lành lặn. Khi qua vùng chiến sự, tàu hàng của anh đã trúng tên lửa từ lực lượng Houthi. Lúc đó, anh Tảo vừa chợp mắt nghỉ trưa, nghe tiếng nổ lớn, giật mình tỉnh dậy, anh thấy khói lửa bốc lên ngùn ngụt. Chẳng nghĩ được nhiều,

anh vợ vội chiếc áo rồi thoát thân qua tấm cửa sổ vì cửa chính bị kẹt. Anh may mắn trở về, còn đồng nghiệp của anh quê Hải Phòng đã ra đi mãi mãi.

Ngoài nạn cướp biển, nguy hiểm khi tàu qua vùng chiến sự, các thủy thủ còn hàng ngày đối mặt các rủi ro tai nạn lao động, nỗi nhớ nhà canh cánh, xa vợ con, nỗi lo cha mẹ ốm đau mà không có mình ở bên chăm sóc.

... nhưng nhiều thú vị

Dù áp lực, vất vả và nguy hiểm nhưng thủy thủ là một nghề mang lại nguồn thu nhập cao. Anh Đặng Tiến Dũng, một thợ máy tàu viễn dương quê ở xã Chí Minh (Tứ Kỳ) cho biết, tùy từng vị trí, các thủy thủ Việt Nam có mức thu nhập từ 30-150 triệu đồng/tháng. Đây là mức thu nhập cao so với các công việc khác. Với mức thu nhập này, các thủy thủ có thể gửi về phụ giúp gia đình trang trải cuộc sống, xây nhà và sắm sửa đồ dùng.

Ngoài chuyện thu nhập, nghề thủy

thủ còn mang lại cho các thuyền viên nhiều trải nghiệm thú vị. Anh Trần Quang Khải, quê ở huyện Ninh Giang, thuyền viên của Công ty TNHH một thành viên Cung ứng nhân lực Vosco - VCSC (Hải Phòng) đã đi khoảng 30 nước trên thế giới. "Trong mỗi hành trình, khi cập cảng, chúng tôi đều có thời gian lên bờ ngắm cảnh, mua sắm. Được đi nhiều nơi, tiếp xúc nhiều nền văn hóa giúp chúng tôi biết nhiều hơn, tích lũy thêm cho mình những kinh nghiệm sống", anh Khải nói.

Thời gian trên tàu, ngoài những lúc làm việc, các thuyền viên còn có những phút giây được "phiêu" với biển cả. "Cảm giác đó, ở trên đất liền không có được. Đó là phút giây thư giãn cùng cây đàn ghi ta, hát các ca khúc về tuổi trẻ Việt Nam, đánh dấu nơi ta đã đi qua trên bản đồ thế giới để thêm yêu Tổ quốc mình", anh Thuật cho biết thêm. Đó còn là những phút giây thả mỗi câu những chú cá tươi ngon từ biển cả, làm bữa ăn chiều ngay trên boong tàu. Hay đơn giản là lúc tranh thủ có mạng internet để gọi về thăm hỏi gia đình...

Được làm việc trên tàu với nhiều người nước ngoài, các thủy thủ luôn ý thức nâng cao trình độ ngoại ngữ, phong cách làm việc chuyên nghiệp, kỷ luật, bởi những rủi ro trên mỗi hải trình rất khó lường...

Có lẽ do yêu cầu cao, nghiêm ngặt nên hầu hết các thuyền viên tàu vận tải đều học các hệ cao đẳng và đại học hàng hải. Ngay từ khâu dự tuyển, tất cả thí sinh dự thi vào các khoa liên quan đến tàu biển bắt buộc phải đáp ứng được các tiêu chuẩn về thể lực, chiều cao, thị giác và tim mạch. Khi đã trúng tuyển, sinh viên không đủ điều kiện sẽ bị chuyển ngành trên bờ. Hiện nay, nghề thủy thủ không chỉ dành riêng cho nam giới mà còn có cả nữ đảm nhận.

Nếu để cướp biển có cơ hội lên tàu, các thuyền viên có thể bị bắt làm con tin, khống chế để đòi tiền chuộc.

phê cuối tuần

Sớm rõ ràng việc cộng điểm chứng chỉ tiếng Anh vào lớp 6 chất lượng cao

○ BẢO LINH

(Tiếp theo trang 1)

ra thông báo về việc tuyển sinh lớp 6 chất lượng cao năm học 2024-2025, trong đó có quy định mới sẽ cộng từ 0,5-1 điểm với những học sinh có chứng chỉ tiếng Anh quốc tế, gia đình chi tôi phần khởi, quyết đầu tư tiền bạc, thời gian cho con có cơ hội được cộng điểm.

Kể từ đó, con tập trung mỗi tuần 2-3 buổi học ở nhà cô giáo dạy tiếng Anh và 2 buổi tại một trung tâm tiếng Anh. Tháng 2/2024, cả nhà đưa con lên Hà Nội thi chứng chỉ Cambridge cấp độ Flyers. Tuy nhiên, phần nghe - nói không tốt nên cháu thi không đạt. Không nản lòng, chi tôi đăng ký cho cháu thi thử tại một trung tâm. Thấy cháu ổn hơn, tháng 3

gia đình lại đưa cháu lên Hà Nội thi và đã đạt kết quả tốt. Lúc đó, chi tôi khoe cháu sẽ được cộng 1 điểm khi thi vào lớp 6 Trường THCS Lê Quý Đôn.

Theo thông báo tuyển sinh lớp 6 chất lượng cao năm học 2024-2025 của UBND TP Hải Dương được ban hành ngày 2/11/2023, sẽ cộng điểm khuyến khích với những học sinh có chứng chỉ tiếng Anh quốc tế trong thời hạn quy định. Cụ thể, chứng chỉ Cambridge, cộng 0,5 điểm với cấp độ Movers; cộng 1 điểm với cấp độ Flyers. Còn chứng chỉ TOEFL Primary, cộng 0,5 điểm với trình độ A1; cộng 1 điểm với trình độ A2...

Theo lý giải của lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo TP Hải Dương, việc bổ sung thêm "điểm mở" này nhằm nâng cao chất lượng đầu vào những lớp chất

lượng cao, thúc đẩy phong trào học tập ngoại ngữ. Thành phố ban hành sớm thông báo để học sinh chủ động đăng ký thi lấy chứng chỉ tiếng Anh theo các đợt.

Với điểm mới trên, nhiều học sinh các trường tiểu học ở TP Hải Dương đã thi và đạt chứng chỉ tiếng Anh bảo đảm yêu cầu.

Ngày 26/4/2024, Sở Giáo dục và Đào tạo có hướng dẫn tuyển sinh THCS năm học 2024-2025 gửi UBND các huyện, thị xã, thành phố. Trong hướng dẫn, không hề đề cập đến việc cộng điểm khuyến khích với những học sinh có chứng chỉ tiếng Anh quốc tế. Theo Quy chế tuyển sinh THCS và tuyển sinh THPT ban hành kèm theo Văn bản hợp nhất số 03/VBHN-BGDĐT ngày 3/5/2019 của Bộ trưởng Giáo dục và Đào tạo thì Sở Giáo dục và Đào tạo quyết định tổ chức tuyển sinh THCS.

Đến chiều 9/5, thành phố vẫn chưa ban hành kế hoạch tuyển sinh lớp 6 chất lượng cao năm học 2024-2025. Năm ngoái, kế hoạch này được công bố từ tháng 4.

Hiện nhiều học sinh, phụ huynh thấp thỏm chờ đợi chủ trương của thành phố. Thời gian qua, nhiều gia đình đã bỏ ra khoản chi phí không nhỏ cho con em họ ôn luyện để thi chứng chỉ tiếng Anh như

mua phần mềm luyện thi ảo; học thêm giao tiếp với người nước ngoài để bảo đảm phần nghe - nói; lệ phí thi mỗi lần 1,2-1,7 triệu đồng/học sinh... Nhiều người than phiền nếu TP Hải Dương bỏ cộng điểm khuyến khích này thì "khác gì đem con bỏ chợ", "bất nhất", thiệt thòi cho những em đã bỏ nhiều thời gian, công sức ôn luyện để đạt chứng chỉ tiếng Anh. Việc được cộng thêm 0,5-1 điểm là rất quý đối với học sinh, nhiều trường hợp mang tính chất quyết định đỗ hay trượt.

Tuy nhiên, nhiều phụ huynh khác thì cho rằng TP Hải Dương không nên áp dụng cộng điểm khuyến khích trên vì sẽ làm mất sự công bằng trong cạnh tranh giữa các thí sinh có các điều kiện kinh tế, môi trường học tập khác nhau.

TP Hải Dương có 3 trường THCS có lớp 6 chất lượng cao, gồm: Lê Quý Đôn, Bình Minh, Võ Thị Sáu. Khoảng gần chục năm trở lại đây, cứ đến dịp này hàng năm, những vấn đề xung quanh tuyển sinh lớp 6 chất lượng cao luôn nhận được sự quan tâm lớn của dư luận, ngày càng có nhiều học sinh đăng ký dự tuyển. TP Hải Dương nên sớm công bố kế hoạch tuyển sinh lớp 6 chất lượng cao năm học 2024-2025, trong đó có phương thức tuyển sinh hợp lý, bảo đảm khách quan, công bằng và chính xác cho mọi đối tượng học sinh.

Giá vé máy bay tăng cao, du lịch hè lo ế

Chỉ còn khoảng 1 tháng nữa là bước vào dịp cao điểm du lịch hè, nhưng đến thời điểm này, nhiều công ty du lịch và người dân trong tỉnh còn lưỡng lự trong việc chọn đi du lịch xa do giá vé máy bay nội địa tăng cao.

Khách tham khảo tour du lịch tại Công ty TNHH Du lịch quốc tế Dòng Chảy Việt

○ HẢI ĐĂNG

Bản khoản chọn tour

Nhiều năm nay, chị Đ.T.D., hiệu trưởng một trường mầm non ở thị xã Kinh Môn đều tổ chức cho cán bộ, giáo viên nhà trường đi du lịch nội địa vào dịp hè. Tuy nhiên, năm nay, đến thời điểm này, chị D. vẫn đang băn khoăn không biết lựa chọn đi du lịch ở đâu. “Năm nay, cán bộ, giáo viên nhà trường có mong muốn được đi du lịch, tham quan ở Quy Nhơn. Tuy nhiên, qua tìm hiểu, tôi thấy giá vé máy bay khứ hồi Hà Nội - Quy Nhơn trên 4,2 triệu đồng/người. Rồi thì còn chi phí ăn, ở, vui chơi... Cộng cả vào cũng đến chục triệu đồng mỗi người. Khi nghe mức giá này, mọi người đều băn khoăn vì cao quá”, chị D. cho biết.

Anh Trần Văn Huy (ở TP Hải Dương) vốn đã lên kế hoạch cho gia đình đi du lịch Phú Quốc vào dịp hè này nhưng có lẽ kế hoạch của gia đình anh khó thành hiện thực. “Từ tháng trước, thi thoảng tôi lại vào một số website để xem vé máy bay nhưng đều thấy giá khứ hồi hạng phổ thông rẻ nhất cũng trên 3 triệu đồng/người nên chưa mua được”, anh Huy chia sẻ.

Có thâm niên làm đại lý du lịch hơn 5 năm nay nhưng chị Vũ Ngọc Vân Anh (ở TP Hải Dương) phải thừa nhận chưa năm nào việc chốt tour du lịch gặp khó như năm nay. “Những năm trước, đến thời điểm này là tôi đã kín lịch dịp hè, cả khách

lẻ, khách theo đoàn của cơ quan, doanh nghiệp. Năm nay, lượng khách chốt du lịch hè nội địa chưa bằng 1/3 so với mọi năm. Nguyên nhân chủ yếu là giá vé máy bay tăng cao khiến chi phí tour, chuyến đi lên nhiều”, chị Vân Anh cho biết.

Theo chị Hoàng Thị Thúy, Giám đốc Công ty TNHH Du lịch quốc tế Dòng Chảy Việt, tour đi đường hàng không thường gắn với tour đường dài, khoảng cách từ 500 km trở lên. Trong những năm gần đây, tour này chiếm phần lớn sản phẩm du lịch của đơn vị. Năm nay, lượng khách tham khảo tour và dịch vụ dù tương đương năm trước nhưng tỷ lệ khách “chốt” mới bằng khoảng 50% so với mọi năm vì còn cân đối chi phí khi giá vé máy bay được điều chỉnh tăng trần.

Một số đại lý và công ty du lịch cho biết, nếu “ôm” sẵn số lượng lớn vé máy bay sẽ được các hãng hàng không chiết khấu tốt, kéo giá tour giảm. Nhưng vì năm nay giá vé máy bay cao, khách hàng không mạnh tay chốt tour nên họ cũng không dám “ôm” vé. Bởi nếu mua rồi mà không có khách đi thì sẽ mất trắng số tiền vé này.

Chuyển hướng

Trước việc giá vé máy bay tăng cao, ảnh hưởng tới chi phí du lịch, các công ty lữ hành đã có những điều chỉnh phù hợp để bảo đảm hoạt động kinh doanh, đáp ứng nhu cầu nghỉ ngơi, du lịch. Nhiều người dân cũng có những biện pháp nhằm ứng phó việc giá vé máy bay tăng.

Cùng việc chờ xem có “sẵn” được vé máy bay giá rẻ hay không, anh Trần Văn Huy chủ động tìm hiểu một số địa điểm du lịch tại các tỉnh miền núi phía Bắc để có thể chuyển hướng đi những địa điểm đó. “Tôi thấy Sơn La hoặc Hòa Bình đều khá ổn, có nhiều địa danh cảnh sắc đẹp, di chuyển dễ dàng. Trẻ em cũng có thể khám phá, hòa mình vào thiên nhiên. Quan trọng nữa là giá rẻ. Có khi ở đây mấy ngày chi phí cũng chỉ bằng tiền mua vé máy bay đi Quy Nhơn”, anh Huy nói.

Chị Đ.T.D. cho biết, có khả năng sẽ tổ chức cho giáo viên đi du lịch nước ngoài bởi có những tour giá còn rẻ hơn so với du lịch trong nước. “Tôi tìm hiểu và thấy có tour đi Thái Lan 5 ngày 4 đêm giá cũng chỉ có hơn 8 triệu đồng, bằng với giá đi Quy Nhơn nên tôi đang lấy ý kiến của cán bộ, giáo viên. Nếu phần lớn họ đồng ý thì chúng tôi sẽ lựa chọn đi tour này”, chị D. nói.

Thay vì tư vấn cho khách đi những tour nội địa bằng máy bay, chị Vũ Ngọc Vân Anh tư vấn cho khách đi những tour nước ngoài như Thái Lan, Hàn Quốc hoặc Trung Quốc với giá cả tương đương. Thậm chí có những tour Trung Quốc ở sát Việt Nam, đi trong vòng 3 ngày 2 đêm giá trên 2 triệu đồng.

Theo chị Hoàng Thị Thúy, để đáp ứng nhu cầu khách hàng và xây dựng chi phí tour phù hợp, Công ty TNHH Du lịch quốc tế Dòng Chảy Việt đã xây dựng một số tour du lịch bằng đường bộ, tàu hỏa, đường bay vào các giờ thấp điểm như: Đà Nẵng, Huế, Sài Gòn - Mũi Né...

Ngày 1/3, Thông tư số 34/2023 của Bộ Giao thông vận tải bổ sung một số điều của Thông tư số 17/2019 điều chỉnh tăng trần giá vé máy bay có hiệu lực.

Theo thông tư mới, giá trần trên các đường bay nội địa được điều chỉnh tăng thêm 5% so với mức trước đây. Cụ thể, các đường bay có khoảng cách dưới 500 km có mức giá trần 1,6 triệu đồng/vé/chiều với đường bay phát triển kinh tế - xã hội và 1,7 triệu đồng/vé/chiều với các đường bay khác. Các nhóm đường bay còn lại có mức tăng giá từ 50.000 - 250.000 đồng/vé/chiều so với quy định cũ, phụ thuộc vào độ dài từng đường bay.

Với đường bay từ 500 km đến dưới 850 km có mức giá trần 2 triệu 250 nghìn đồng/vé/chiều; đường bay có khoảng cách từ 850 km đến dưới 1.000 km tối đa 2 triệu 890 nghìn đồng/vé/chiều; đường bay từ 1.000 km đến dưới 1.280 km có giá trần là 3,4 triệu đồng/vé/chiều và đường bay có khoảng cách từ 1.280 km trở lên là 4 triệu đồng/vé/chiều.

Cuộc đời Nam Phương hoàng hậu lần đầu lên màn ảnh rộng

Đại diện Galaxy - đơn vị phát hành vừa công bố dự án phim về cuộc đời Nam Phương hoàng hậu do đạo diễn Bảo Nhân và Nam Cito thực hiện. Kịch bản lấy cảm hứng từ "Tình sử Nam Phương hoàng hậu" - tiểu thuyết của nhà văn Trần Thị Hảo và "Nam Phương hoàng hậu" - tác phẩm nghiên cứu lịch sử của Lê Lan Khanh.

Bộ đôi đạo diễn ấp ủ ý tưởng làm phim 5 năm trước để nghiên cứu, thu thập dữ liệu. Đại diện êkíp cho biết dự án được UBND tỉnh Thừa Thiên Huế hỗ trợ, tạo điều kiện quay phần lớn thời lượng ở quần thể di tích Huế. Điện Kiến Trung - nơi ăn ở, làm việc của vua Bảo Đại, hoàng hậu Nam Phương cùng các hoàng tử, công chúa được chọn làm bối cảnh chính.

Theo đạo diễn Bảo Nhân, đoàn làm phim được các lãnh đạo sở, ban, ngành của thành phố góp ý về hướng khai thác nhân vật, nhằm tôn vinh chân dung, cuộc đời của bà trong lòng công chúng. "Phim sẽ không chú trọng vào tính cung đấu mà thông qua hình ảnh của Nam Phương hoàng hậu, Đức thái hậu Từ Cung để thể hiện phẩm chất tốt đẹp của phụ nữ Việt Nam", Bảo Nhân nói.

Phim dự kiến khởi quay năm 2025 tại Huế, Đà Lạt, Buôn Mê Thuột, TP Hồ Chí Minh. Ngoài các địa danh trong nước, vùng Chabignac (Pháp), nơi hoàng hậu Nam Phương sống những ngày cuối đời, cũng được ghi hình. Êkíp đang lên kế hoạch casting, sẽ công bố lịch tuyển diễn viên thời gian tới.

LỄ HỘI HOA PHƯỢNG ĐỎ - HẢI PHÒNG 2024

Gần 1.000 nghệ sĩ, diễn viên tham gia, trình diễn

Lễ hội Hoa phượng đỏ-Hải Phòng năm 2024 được tổ chức với quy mô cấp thành phố gắn với kỷ niệm 69 năm Ngày Giải phóng Hải Phòng (13/5/1955-13/5/2024) và đón nhận danh hiệu Di sản thiên nhiên thế giới Vịnh Hạ Long-Quần đảo Cát Bà của Ủy ban Di sản thế giới UNESCO.

Điểm nhấn của lễ hội là chương trình nghệ thuật chủ đề “Hải Phòng-Bùng sáng miền di sản” diễn ra vào lúc 20 giờ tối 11/5 (thứ bảy), được truyền hình trực tiếp trên kênh VTV1, tiếp sóng của Đài Phát thanh và Truyền hình Hải Phòng và một số đài truyền hình các tỉnh, thành phố bạn.

Năm nay cũng là năm đầu tiên, Lễ hội Hoa phượng đỏ Hải Phòng tổ chức tại Quảng trường Trung tâm Chính trị-Hành chính mới tại khu đô thị Bắc sông Cấm (huyện Thủy Nguyên).

Chương trình nghệ thuật đêm hội được dàn dựng với chất lượng nghệ thuật cao, thể hiện các giá trị, nét đặc trưng tiêu biểu nhất và làm bùng sáng lên những huyền thoại, lịch sử, di sản văn hóa, hình ảnh, con người Hải Phòng bằng thực cảnh, kết hợp cùng công nghệ AR (Augmented Reality-thực tế ảo)...

Chương trình cũng có sự tham gia, trình diễn của các nghệ sĩ, ca sĩ nổi tiếng hàng đầu Việt Nam và thành phố với gần 1.000 nghệ sĩ, diễn viên kỳ vọng sẽ đem đến cho người xem những nét tươi mới, thú vị về mảnh đất và con người thành phố Cảng luôn rộng mở, chào đón du khách, bạn bè khắp năm châu...

Cuối chương trình sẽ có màn bắn pháo hoa tầm cao và tầm thấp kéo dài 15 phút.

Bên cạnh chương trình đêm hội “Hải Phòng - Bùng sáng miền di sản” còn có 26 sự kiện tiêu biểu và 78 hoạt động văn hóa, thể thao đặc sắc được tổ chức xuyên suốt từ nay đến ngày 1/6.

Các nghệ sĩ tập luyện cho đêm hội diễn ra vào tối 11/5 tới

Gia đình & xã hội

SÔNG CÔN

Niềm vui của bố

Mẹ tôi mất khi bố tôi bước sang tuổi bảy mươi. Nhà chỉ có hai chị em, chị tôi cùng chồng sang Mỹ định cư, còn tôi thì đang sống và làm việc trên thành phố. Không đành lòng để ông cụ lủi thủi một thân cô quạnh nơi quê nhà cho nên sau khi cúng mẹ trăm ngày tôi đón bố lên sống cùng gia đình tôi. Kể ra như vậy là hơi vội vã, nhưng cũng không còn cách nào khác, bởi đây là ước nguyện của mẹ tôi lúc còn sống và cũng là tâm nguyện của chúng tôi muốn làm tròn chữ hiếu khi bố mẹ đã cao tuổi. Dù tôi biết, với bố phải xa bà con lối xóm, mô mả tổ tiên và nhất là ngôi nhà nhỏ thân thương với khu vườn rộng rãi, nơi mà ở đây ông cùng mẹ tôi đã gắn bó hơn nửa đời người thì thật là cả một quyết định không hề đơn giản.

Ở phố, nhà tôi tương đối khang trang, ngôi nhà 3 tầng tọa lạc trên mảnh đất hơn 300 m² rất đẹp và hiện đại, phía trước và bên trái là sân vườn rộng rãi cách ly với đường giao thông, có thể coi đây là một biệt thự nhỏ cũng được. Có được cơ ngơi như vậy quả là mơ ước của nhiều người vốn dĩ có gốc gác từ quê nghèo như chúng tôi.

Ấu đó cũng là phần thưởng xứng đáng cho quá trình phấn đấu không ngừng nghỉ của vợ chồng tôi. Ngày đầu tiên lên đây, bố vui lắm, ông mừng cho vợ chồng tôi có được cơ ngơi vững chãi như thế này, đồng thời cũng dặn dò hai con tôi cố gắng học hành để mai kia thành người có ích góp sức mình xây dựng quê hương, đất nước, làm rạng danh gia đình, dòng họ.

Biết tính bố luôn yêu thiên nhiên, lại thích có không gian để được động tay động chân, thay vì trồng rau quả như mảnh vườn ở quê, trước ngày bố lên, tôi

đã nhờ các bạn thân mua giúp nhiều giống phong lan đẹp, tạo thành một vườn địa đàng trước nhà, hơn trăm chậu với đủ các giống như: vũ nữ, bạch ngọc, quế hương, hồ điệp... Đúng như câu nói "Vua chơi lan, quan chơi huệ", vườn lan không chỉ giúp cha thư thái hơn ra mà vô tình đã làm cho ngôi nhà của tôi như sang lên rất nhiều.

Thế nhưng cái giống lan vốn không dễ chơi, tôi chỉ thích ngắm hoa chứ còn chăm hoa thì bó tay, hay nói đúng ra là không có thời gian để dày công săn sóc chúng. Còn bố, nhiều năm ở chiến trường, ông quen với những nhánh lan rừng để nuôi. Lan càng quý, càng khó sống chứ đừng nói chi là mong chúng ra hoa. Thế là vườn lan của bố vàng vọt, rồi chết dần chết mòn theo năm tháng.

Nhiều lúc thấy bố buồn, nhưng tôi cũng không biết làm gì hơn. Vợ tôi là giảng viên đại học, tôi đang công tác tại cơ quan trên thành phố, hai con đang đi học đại học nội trú chỉ ngày lễ, Tết mới về nhà, thành ra thời gian gia đình nhỏ của tôi dành cho bố

rất ít. Nhiều đêm làm việc tới khuya nhìn sang phòng, thấy bố ngồi trầm ngâm, hiếm hoi lắm hai bố con mới có dịp trò chuyện với nhau. Những lúc như vậy, ông thường bảo đang nhớ mẹ tôi, cả cuộc đời bố đi bộ đội, mẹ một mình vất vả nuôi hai con khôn lớn, giờ đây mẹ lại bỏ bố ra đi. Với bố, khi chứng kiến mẹ ra đi chẳng khác nào đời ông phải chết hai lần.

Thời gian trôi, sau ngày giỗ đầu của mẹ tôi không lâu, tôi nghe bà con khu phố khác nhau về việc bố có "tình cảm" mới, đó là một người phụ nữ buôn đồng nát đã ngoài sáu mươi nhưng vẫn còn nhanh nhẹn lắm. Bà ở quê lên, không chồng không con, thỉnh thoảng đạp xe qua khu phố tôi thu mua phế liệu.

Nhà tôi thỉnh thoảng cũng có ít vỏ đồ hộp hay vài lon bia, lon nước ngọt từ những cuộc bù khú của tôi cùng đám bạn bè tại gia. Bố tôi nhặt những thứ đó cất đi, đợi lúc nào bà nhôm nhựa đi ngang thì mang ra cho, thậm chí người ta bảo

có bữa không có thứ gì để mang ra thì bố cũng đứng trước nhà và nói chuyện với bà thu mua nhôm nhựa rất lâu. Thực hư thế nào tôi không rõ lắm, nhưng chuyện đó ít nhiều làm tôi khó chịu.

Mẹ tôi mới mất, tôi không muốn bố có người phụ nữ khác, dù đó chỉ là trong tâm tưởng. Hơn nữa, vợ chồng tôi đều là dân trí thức, tôi đường đường là một cán bộ cấp cao, tôi không muốn gia đình mình phải mang điều tiếng như vậy. Tình cờ, một hôm có việc về nhà sớm hơn thường lệ, nhìn thấy bố đang đứng trước sân, bên cạnh có một túi vỏ lon bia và chai nhựa, sẵn có chuyện không vui ở cơ quan, lúc này tôi đã không kìm nén được sự khó chịu trong người và xách luôn túi rác nhôm nhựa vứt ra đường rồi bước thẳng vào nhà. Bố đứng lặng lẽ không nói gì, nhưng kể từ đó tôi không nghe người ta nói chuyện về bố tôi như trước đây nữa. Nhiều lần tôi có điện thoại tâm sự với chị gái, nghe xong chị chỉ cười, có vẻ như cảm thông với bố lắm thì phải.

Năm năm sau ngày mẹ tôi mất, bố tôi cũng về với đất. Ông chỉ ốm đúng một tuần lễ rồi thanh thân ra đi. Trước ngày lâm chung, ông gọi tôi đến và nói với tôi rằng cuộc đời này không ai có thể thay thế được mẹ tôi và bố cũng không có ý định cưới mang người phụ nữ đó, thật ra bố chỉ cần một ai đó để được trò chuyện, những câu chuyện ngắn ngủi, bình dị, một mực nơi thôn quê qua lời người phụ nữ đó chính là hạnh phúc bình dị, nhỏ nhoi mà bố mong ước hàng ngày, ngoài ra không có gì hơn.

Bố khuyên tôi sống phải biết suy nghĩ theo hướng tích cực, cuộc sống không chỉ xoay quanh tiền bạc và danh vọng, thành công và thất bại luôn song hành cùng nhau. Vì vậy cần phải yêu quý, tin tưởng cuộc sống và niềm tin vào chính mình, làm được điều đó để khi khó khăn gian khổ ta vẫn thấy mình tự tin và hạnh phúc. Vì hạnh phúc là do chính bản thân ta tự cảm nhận.

Ẩm thực xứ Đông

LINH THỦY

Nửa đời người cùng nổi cháo nóng

Nằm nép mình trên con phố Thống Nhất, phường Sao Đỏ, quán cháo của bà Trần Thị Bình chiêu nào cũng đông khách đến thưởng thức. Gia đình có truyền thống làm hàng ăn, cùng với tay nghề nấu nướng được nhiều người khen ngợi, bà Bình bắt đầu mở quán cháo này từ năm 1987. Năm nay đã ngoài 70 tuổi thì quá nửa đời người bà Bình gắn bó với nổi cháo nóng.

Quán của bà bán cháo trai, cháo hến, cháo thịt băm. Một chút rau răm, thìa là, hành hoa bỏ vào bát, múc một thìa cháo nóng đổ vào, sau đó thêm trai, hến đã được xào và ít hành phi. Vậy là đã có một bát cháo hoàn thiện mang ra cho khách. Bà cẩn thận dặn khách phải đảo đều trước khi ăn mới tròn vị. Một bát cháo đầy đặn, chỉ với giá 20.000 đồng.

Để có một nổi cháo ngon, việc chọn nguyên liệu chất lượng, bảo đảm an toàn thực phẩm là những điều bà luôn tâm niệm. Hàng ngày, bà phải dậy từ 5 giờ để chuẩn bị nguyên liệu. Trai, hến mua về được rửa sạch, sau đó luộc. Trai được gỡ và cắt thịt, hến đãi cẩn thận cho sạch. Gạo vừa thơm vừa nở để nấu lên có độ dẻo, sánh mịn. Trung bình một nổi cháo, bà sử dụng 1 kg xương, 10 kg trai, 5 kg hến và 6 bát gạo.

"Nhiều người hay nấu trai, hến cùng gạo nhưng như thế thịt trai, hến sẽ bị dai, mất ngon. Trai, hến được tôi luộc vừa chín, đãi vỏ, sơ chế sạch, đem xào để riêng, ăn cháo đến đâu, múc trai, hến vào tới đó. Nếu khách muốn ăn nhiều trai, hến cũng

Về Sao Đỏ
ăn cháo hến, cháo trai

Quán cháo của ông Thiêng có nhiều khách đến ăn (ảnh lớn). Bát cháo trai, hến nóng hổi ăn cùng quẩy là thức quà chiều được nhiều người dân Sao Đỏ ưa thích (ảnh nhỏ)

có thể chiêu ý họ được", bà Bình chia sẻ.

Hơn 30 năm qua, ít khi quán cháo của bà Bình đóng cửa. Hàng ngày cứ giờ tan tầm là quán lại chật kín, nhiều người đi làm, đi học về ghé qua mua cháo, có những hôm quán hết cả chỗ ngồi. Quán mở cửa từ 9 giờ sáng đến 7 giờ tối, nhưng những ngày cuối tuần hoặc mùa đông, chỉ khoảng 5 giờ chiều là nổi cháo của bà đã hết.

Anh Phạm Công Ninh ở phường Sao Đỏ là khách quen của quán cháo bà Bình từ những ngày còn đi học. Đến nay đã ngoài 30 tuổi, lấy vợ, sinh con nhưng thỉnh thoảng anh vẫn đưa vợ con đến quán của bà để ăn cháo. "Cháo trai, hến ở quán bà

Bình ngọt, thơm mùi thì là, rau răm. Mặc dù ở Sao Đỏ có nhiều quán cháo nhưng tôi ăn ở đây thấy hợp, quen miệng nên thường xuyên lui tới".

Hương vị cháo tuổi thơ

Cũng nằm trên con phố Thống Nhất là quán cháo trai, cháo hến của gia đình ông Đình Văn Thiêng. Quán cháo của 2 vợ chồng ông bà cũng đã có từ hơn 20 năm nay. Mở cửa từ 7 giờ sáng đến 7 giờ tối, gian nhà nhỏ của 2 ông bà tập nập khách ra vào.

Ông bà bán cháo từ những ngày chỉ có vài nghìn đồng cho đến hiện nay là 20.000

đồng/bát. Bát cháo đầy đặn, nhiều trai, hến, luôn đậm đà, nóng hổi, bao năm vẫn giữ chất lượng là thức quà chiều hấp dẫn của nhiều người dân Sao Đỏ.

Ông Thiêng không nhớ nổi mỗi ngày bán được bao nhiêu bát cháo, chỉ ánh chừng quán tiêu thụ hết 10 kg hến mỗi ngày.

"Độ ngọt của nổi cháo quan trọng ở nước dùng. Tôi sử dụng nước luộc trai, hến và ninh xương để nấu cháo. Hành phi thơm lên, sau đó cho trai, hến vào xào, nêm gia vị vừa ăn. Cháo múc đến đâu mới cho nhân vào sau đó", ông Thiêng chia sẻ bí quyết để có một bát cháo trai, hến ngon.

Ông Thiêng cũng tiết lộ thêm, ông bà chọn những con trai, con hến to, béo, nhiều thịt được người dân đánh bắt ở sông Thái Bình, như vậy mới bảo đảm độ ngọt của nước dùng.

Chị Lê Minh Ngọc ở phường Sao Đỏ, đang là sinh viên học trên Hà Nội, được nghỉ cuối tuần cũng tranh thủ về đây, ghé quán cháo của ông bà. Chị cho biết: "Tôi rất thích hương vị cháo trai, cháo hến ở đây. Được bố mẹ đưa đến đây ăn từ ngày còn nhỏ, mặc dù đi học xa, được biết nhiều quán ăn ngon, nhưng mỗi lần về tôi vẫn nhớ hương vị cháo tuổi thơ và ghé ăn".

Bát cháo đầy đặn, nóng hổi được ông Thiêng múc ra cho khách. Rắc thêm một chút hạt tiêu, đảo thật đều bát cháo, mùi thơm của rau răm, thì là, hành phi... quện vào cùng nhau. Châm chậm xì xụp từng thìa cháo nóng mới cảm nhận rõ từng hương vị ngọt thơm của nước dùng, của trai, hến.

Cháo nấu ngọt đậm đà, trai, hến xào vừa miệng, ăn cùng quẩy nóng giòn ngon, bát cháo đầy đặn, giá cả lại hợp lý. Nhờ những ưu điểm này mà suốt hàng chục năm qua, những quán cháo trên con phố Thống Nhất, phường Sao Đỏ chưa bao giờ vắng khách.

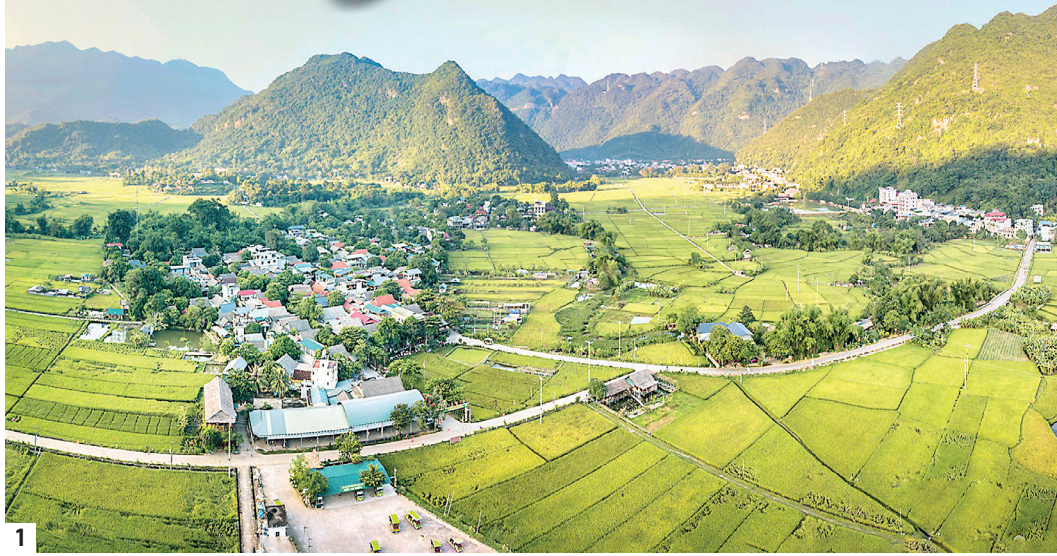
Cuộc sống qua ảnh

Bình yên bản Lác

Có lịch sử hình thành hơn 700 năm, bản Lác, xã Chiềng Châu, huyện Mai Châu (Hòa Bình) nằm lẫn khuất giữa núi rừng và cánh đồng xanh mướt mãi. Đây là một bản người Thái, chủ yếu thuộc 5 dòng họ (Hà, Vi, Mác, Lộc, Lò) với 125 hộ dân, trong đó 73 hộ đăng ký kinh doanh dịch vụ homestay.

Những mái nhà sàn san sát nhau, những lối đi nhỏ quanh làng lẫn khuất trong thứ ánh sáng mê hoặc của những buổi chiều vàng ngọt. Nơi đây có những cánh đồng trải dài, bạt ngàn, có rặng tre rì rào gió hay những cây đu đủ chĩa trái bên đường... tạo nên một không gian làng quê yên bình đến lạ thường nơi núi rừng Tây Bắc.

MINH THÁI (st)

Ảnh 1: Nằm trong thung lũng xanh bao quanh là những dãy núi, cạnh những cánh đồng bát ngát, bản Lác hiện lên thật bình yên

Ảnh 2: Du khách có thể thả mình trên những cung đường bình yên

Ảnh 3: Du khách được đắm mình trong những điệu xòe cùng các cô gái Thái

Ảnh 4: Điểm nổi bật ở đây là những cụm bản làng nhỏ xinh với những ngôi nhà sàn cổ có kiến trúc độc đáo, tuổi đời đến hàng trăm năm

Ảnh 5: Những cô gái Thái dịu dàng bên khung cửi dệt. Đây vốn là nghề truyền thống của bà con nơi đây

Mách nhỏ

4 cách ngủ ngon khi không có điều hòa

Theo nghiên cứu của Trường Y Perelman, Đại học Pennsylvania (Mỹ), những đêm thời tiết trên 30 độ C, con người sẽ ngủ ít hơn khoảng 14 phút.

Không phải gia đình nào cũng có điều hòa nhiệt độ, bởi vậy, để ngủ ngon hơn trong những đêm nóng bức, có thể tham khảo những cách dưới đây.

Giữ phòng ngủ mát mẻ nhất có thể

Giáo sư Mathias Basner tại Trường Y Perelman, Đại học Pennsylvania cho hay giấc ngủ và nhiệt độ cơ thể có mối quan hệ mật thiết với nhau. Khi bắt đầu chìm vào giấc ngủ, cơ thể con người sẽ hạ nhiệt thông qua cách tản nhiệt qua đầu, cánh tay, bàn tay, chân và bàn chân.

"Nếu phòng ngủ nóng đến mức không có sự khác biệt lớn giữa da và nhiệt độ phòng thì việc giảm nhiệt độ nhanh sẽ khó

hơn", Mathias Basner nói.

Bởi vậy, vào những ngày nóng bức nên giữ phòng ngủ mát mẻ nhất có thể. Mọi người nên đóng rèm và màn che vào ban ngày để tránh ánh nắng trực tiếp chiếu vào và mở cửa sổ vào ban đêm để tăng lượng không khí, thông gió. Vì lý do nào đó bạn không muốn hoặc không thể mở cửa sổ, nên mở cửa chính phòng ngủ để tạo sự thoáng gió từ các phòng khác trong nhà. Đồng thời sử dụng quạt điện để cảm thấy mát mẻ hơn.

Không tắm nước quá lạnh

Tiến sĩ Carrie Kovarik, Phó Giáo sư tại Bệnh viện Đại học Pennsylvania cho biết mặc dù có vẻ có lý khi hạ nhiệt bằng nước lạnh, nhưng thực tế điều đó phản tác dụng do cách da và hệ tuần hoàn phản ứng với nhiệt.

Theo đó khi tắm nước lạnh, nhiệt độ của da sẽ giảm và con người cảm thấy mát hơn. Nhưng kết quả là lượng máu đến da cũng giảm và cơ thể con người sẽ không giải phóng được nhiều nhiệt. Lúc đó, bạn có thể cảm thấy mát hơn tạm thời, nhưng vì không thể tỏa nhiều nhiệt qua da nên tất cả nhiệt được giữ lại bên trong. Bởi vậy theo Tiến sĩ Kovarik nên tắm nước ấm khoảng 33 độ C là tốt nhất để giúp giải

nhiệt nhiều hơn theo thời gian.

Sắp xếp lại vị trí nơi ngủ

Rafael Pelayo - một giáo sư lâm sàng và chuyên gia về thuốc ngủ tại Trường Y thuộc Đại học Stanford (Mỹ) khuyến cáo nếu đang ngủ chung giường với người bị nóng hoặc đổ mồ hôi khi ngủ, nên thử cách ngủ xa họ. Cũng có thể nghĩ đến việc nằm ngủ dưới sàn nhà, nơi thường mát mẻ hơn trên giường.

Ngoài ra có thể chuyển đến một nơi mát mẻ hơn trong nhà để ngủ, ví như tầng thấp nhất hoặc tầng hầm (nếu có). Lý do là không khí nóng thường bốc lên cao và các tầng trên sẽ nóng hơn tầng dưới.

Tập thói quen ngủ tốt

Vào ngày nóng nực khó có thể đạt được nhiệt độ lý tưởng để ngủ, nên làm những việc dễ đi vào giấc ngủ như tạo môi trường tối và yên tĩnh. Cũng không nên xem các thiết bị điện tử hay tập thể dục trước khi ngủ bởi khiến nhiệt độ cơ thể tăng lên.

Ngoài ra nên chuẩn bị một không gian ngủ thoáng mát với gối, ga trải giường mát mẻ và trang phục thoải mái. Đặt sẵn một ly nước mát trên đầu giường có thể giúp giảm nhiệt khi bạn thức dậy với thân nhiệt quá cao.

THANH BÌNH (st)

Thế giới số Cách ẩn cuộc trò chuyện ChatGPT

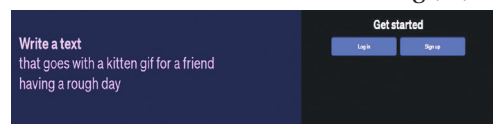
Trong số các công cụ trực tuyến, ChatGPT nổi lên như một phương tiện hỗ trợ tìm kiếm thông tin và giải đáp thắc mắc hiệu quả. Tuy nhiên, không phải ai cũng biết cách sử dụng ChatGPT sao cho bảo đảm an toàn thông tin cá nhân.

Một số cuộc trò chuyện của bạn với ChatGPT có thể riêng tư hơn những cuộc trò chuyện khác. May mắn thay, OpenAI giúp bạn dễ dàng lưu trữ các cuộc trò chuyện của mình và ẩn các cuộc trò chuyện khỏi những con mắt tò mò. ChatGPT có tính năng lưu trữ cho phép bạn xóa mọi cuộc trò chuyện khỏi thanh bên chỉ bằng vài cú nhấp chuột. Bạn có thể sử dụng nó để ẩn các phiên trò chuyện khỏi màn hình chính sau khi load ChatGPT trên web.

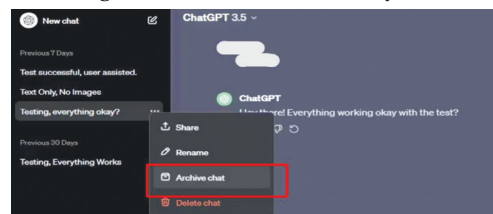
Cách ẩn trên web

Để ẩn một cuộc hội thoại với ChatGPT trên web nhằm tối ưu hóa bảo mật thông tin của bạn, bạn chỉ cần thực hiện một số bước đơn giản sau đây.

Bước 1: Đầu tiên người dùng cần truy cập vào Chat GPT Tại đây > đăng nhập vào tài khoản OpenAI. Lúc này bạn chỉ cần chọn cuộc trò chuyện của mình muốn ẩn khỏi thanh bên > nhấn nút dấu chấm lửng (...).

Bước 2: Sau khi thực hiện các thao tác trên, bây giờ bạn chọn Lưu trữ trò chuyện từ menu ngữ cảnh như hình dưới đây là được.

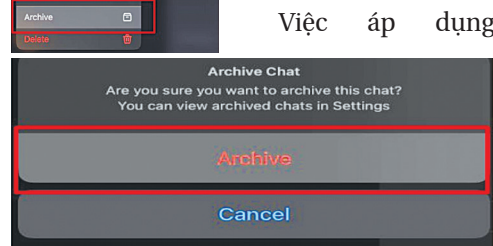
Cách ẩn trên điện thoại

Ứng dụng di động của ChatGPT cũng cho phép bạn lưu trữ các cuộc trò chuyện, nhưng hiện tại, tính năng này chỉ giới hạn ở phiên bản ứng dụng iOS. Tuy nhiên, OpenAI đã xác nhận trên X (trước đây là Twitter) rằng tính năng này sẽ sớm xuất hiện trên Android. Dưới đây là cách ẩn cuộc trò chuyện ChatGPT của bạn trên iOS:

Bước 1: Đầu tiên bạn cần chạy Chat GPT > đăng nhập vào tài khoản OpenAI. Lúc này bạn vuốt sang phải trên màn hình cuộc trò chuyện để hiển thị thanh.

Bước 2: Lúc này bạn nhấn giữ cuộc trò chuyện muốn ẩn > chọn Lưu trữ từ menu ngữ cảnh.

Bước 3: Sau khi đã hoàn thành xong các bước trên, bạn nhấn xác nhận để lưu trữ bằng cách nhấn vào Lưu trữ như hình.

những biện pháp này không chỉ giúp tối ưu bảo mật thông tin tìm kiếm mà còn giúp người dùng cảm thấy an tâm hơn khi tương tác với các công cụ AI.

NGỌC HÂN (st)

Lão Mộc

Minh họa: HUY CHƯƠNG

○ Truyện ngắn của NGUYỄN SỸ ĐOÀN

C chuyện lão Mộc điếc được Hội Cựu chiến binh huyện Bình Tân mời đích danh lên thăm Điện Biên Phủ loang nhanh khắp xã Bầu Tân. Mọi người bàn tán xôn xao. Ban đầu có người nghi ngờ: "Quái! Lão Mộc điếc đi bộ đội bao giờ nhỉ? Có sợ lo lót không?". Sau khi biết chắc chắn lão Mộc từng tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ, họ lại đổi giọng: "Lão điếc kín tiếng thật. Hẳn thời gian trong quân đội lão làm nhiệm vụ gì đó quan trọng nên bây giờ mới được mời chứ".

Chả cứ gì dân làng, ngay lão Mộc cũng ngạc nhiên. Lão có làm gì nên công nên trạng đâu. Đúng là lão có tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ thật. Lão vào bộ đội từ giữa năm 1953, đến cuối năm 1955 được giải ngũ. Ngày về lão được tính tròn ba năm. Cầm tờ giấy mời trên tay, lão hỏi ông Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã: "Có sự nhầm lẫn không? Xã thiếu gì người có chiến công hiển hách hơn lão chăn vịt nuôi cá vụn lẩn sao không cử đi?". Rồi lão kể thông thốt một loạt người. Cao thì có ông Đàng Tý cấp hàm Đại tá chính ủy một lữ đoàn lúc nghỉ hưu, huân huy chương đeo kín hai bên ngực. Trung bình thì có ông Bổng Hoài vào Nam chiến đấu từ khi đường 559 mới khai sinh, bằng khen dũng sĩ diệt Mỹ, diệt xe cơ giới có cả chống. Gần nữa thì có cựu Đại úy Quang Thi, ngược xuôi Nam Bắc bảo vệ biên cương hải đảo của Tổ quốc. Còn lão có làm gì đâu. Đi bộ đội toàn làm bạn với nồi niêu xoong chảo, củi lửa, gạo nước, rau cỏ. Ông Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã giải thích cho lão Mộc khá dài, khá kỹ lưỡng. Khổ nỗi lão Mộc bị nặng tai, hơn chín chục tuổi rồi còn gì. Thỉnh thoảng lão há mồm, nghiêng tai: "Ờ... ờ...". Bực mình vì phải nói đi nói lại nhiều lần, ông Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã quát to: "Đây là nhiệm vụ, là vinh dự cho xã, cho ông. Không lý do lý trấu gì hết. Để cái ao cá, với đàn vịt cho gấu mẹ trông vài ngày". Ông Chủ tịch Hội Cựu chiến binh xã đánh trúng tâm trạng tham công tiếc việc của lão Mộc, khiến lão ó người ra giây lát rồi lẩm bẩm: "Ờ... ờ... Để tôi bàn với mẹ gấu cái đã".

Việc lão Mộc được mời lên thăm Điện Biên Phủ chẳng khác nào món quà bất ngờ của Thượng đế trao tặng. Số là thế

này. Năm nay, Nhà nước kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Để tri ân những người từng tham gia chiến dịch lịch sử ấy, Hội Cựu chiến binh huyện Bình Tân quyết định mời mỗi xã một người tiêu biểu. Ngân sách do huyện chi. Nhận được tin vui, Thường vụ Hội Cựu chiến binh xã Bầu Tân chụm đầu rà soát toàn bộ hội viên của mình. Số tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ có mấy người, nhưng họ đã theo tổ tiên vãn cả rồi. Duy nhất còn ông Đình Hạ, ngoài chín chục tuổi. Tuy đầu óc ông Đình Hạ còn minh mẫn nhưng lực tàn sức kiệt, ăn còn mệt nói chi đến chuyện hành hương mấy trăm cây số. Đành chịu. Thường vụ lại chụm đầu bàn. Cái vinh dự này lớn lắm, không lẽ lại bỏ? Mãi sau ông Đình Hạ nhớ ra: "À, còn lão Mộc điếc nữa". Xin đừng trách xã. Họ còn trăm ngàn công việc phải lo cho dân. Mới lại từ ngày giải ngũ về làng lão Mộc lấy vợ sinh con, làm ăn chỉ thủ như mọi người dân. Lão không có huân huy chương, không phải thương bệnh binh nên ngày lễ ngày Tết, ngày 27/7 không được ủy ban tặng quà. Lão chỉ làm và làm. Mọi công việc đối nội, đối ngoại, mẹ "gấu mẹ", vợ lão, nắm hết. Cũng chả phải mẹ "gấu mẹ" độc đoán gia trưởng đâu. Tại lão Mộc hết. Lão suy nghĩ thì nhiều nhưng không biết diễn giải ý nghĩ ấy bằng lời. Mỗi lần lão nói cứ như nhai cơm lẫn sỏi, lưng cụng đầu đuôi lẫn lộn. Người nghe bò ra cười. Lão xấu hổ. Từ đấy lão không nói nữa, im như thóc trong bồ. Giờ lão chỉ sinh hoạt Hội Người cao tuổi và Hội Cựu chiến binh.

Ngồi trong xe ô tô lão Mộc thấy lạ lắm. Đường sá, nhà cửa, cây cối liên liên rộng rãi, thoáng đẹp. Hơn 70 năm trước, lão cùng đồng đội hành quân lên đây từ cuối năm 1953.

Hành quân toàn đường rừng, trên đầu máy bay Đacôta bay về về từng bầy. Chúng do thám hay chở quân, Mộc không cần biết. Việc của Mộc là nấu cơm thật dẻo, thật ngon. Cơm chín, Mộc nắm ra từng nắm kèm thêm chút mắm kem bọc trong lá mang ra trận địa phân phát cho anh em. Anh Lạng, đại đội trưởng dặn dò: "Đồng chí Mộc phải chú ý khói đấy! Thằng tàu bay mà phát hiện được thì chỉ có xoi bom". Điều này lão Mộc được học dưới đồng băng rồi. Lão phục ông Hoàng Cầm lắm. Củi ướn, lửa không bắt cháy nổi thế mà quanh lão chả có tí

khói nào.

Xe chậm chậm leo dốc vào khu di tích. Rừng lùi xa, núi đồi lùi xa nhường chỗ cho những căn nhà, những con đường. Nhà công sở hay nhà tư nhân? Lão Mộc so sánh với xã Bầu Tân. Thành phố có khác. Một người ngồi cạnh bảo lão: "Nghe đài báo nói dạo này nhiều quan chức san đôi bạt núi, xây biệt thự hết hàng chục tỷ". Lão gật gù đầu. Thực ra lão không để ý đến chuyện đó. Ở nhà lão chăm chỉ làm ruộng, nuôi cá, chăn vịt. Ngay chuyện bán mua ra sao cũng do một tay "gấu mẹ" làm. Vẫn người kia hỏi: "Ông biết đây là đâu không?". Những ký ức cứ chạy vút qua đầu lão. Cái gì trông cũng quen quen nhưng lão không thể nhận rõ nét. Lão lắc đầu: "Chịu. Có lẽ tôi chưa qua đây". Dẫu ngày xưa lão có qua thì bây giờ cũng không thể nhận nổi. Ông trưởng đoàn đeo cặp hàm đại tá, nói sang sảng: "Đến nơi rồi, chúng ta lên đồi A1. Mời các đồng chí xuống". Cả xe chỉ có mỗi mình lão Mộc từng chiến đấu ở đây. Còn lại như ông Toàn đánh đôi Độc Lập, ông Tình đánh đôi Bản Kéo, ông Đặng là lính phòng không...

Ba tiếng "Đôi A1" khiến lão Mộc tự nhiên ôm mặt khóc tu tu. Nước mắt nước mũi lão nhòe nhoẹt khắp mặt. Ký ức năm xưa bỗng sống dậy. Chính nơi đây, đại đội của lão quần nhau với tụi lính lê dương hơn một tháng dưới trời mưa tầm tã cùng cái rét cắt da cắt thịt. Lão không phải lính chiến đấu. Nhưng mỗi lần mang cơm lên trận địa thấy còn thừa nắm nào là lòng dạ lão như có ai xát muối. Đại đội lão voi đi từng đêm, có lần đi mười anh, trở về còn năm - sáu. Toàn những cậu đẹp trai giỏi giang cả. Nhớ nhất là thằng Vận, bạn thuở chăn trâu, cùng nhập ngũ một ngày với lão. Nó thật dũng cảm, dám xông lên đánh giáp lá cà với lũ Tây to cao gấp nó mấy lần. Lão phục nó lắm. Hôm nó mất, lão không nuốt nổi miếng cơm. Tổ anh nuôi của lão ở cách trận địa chừng gần một cây số, kiên luôn công tác tử sĩ. Mỗi lần chôn cất đồng đội xong, lão đứng rất lâu. Những nắm mớ đắp vôi, những gốc cây đánh dấu vôi vàng. Tất cả đều chết trẻ mới thương tâm chứ. Ngày ấy lão khóc nhiều lắm. Bây giờ, bảy mươi năm sau, nước mắt lão Mộc lại tràn ra lần nữa.

Lão Mộc đang sụi sụi nhớ tới đồng đội, bạn bè thì ông trưởng đoàn đẩy lão tiến lên vài bước: "Giới thiệu với các nhà báo, ông Nguyễn Văn Mộc là một trong số những chiến sĩ từng chiến đấu tại đồi A1 năm xưa". Lão Mộc hoảng hốt co người lại. Trước mặt lão toàn Tây là Tây. Lão chưa phân biệt được đâu là người Pháp, đâu là người Nga... Cứ mũi lõ, tóc quăn, mắt xanh đều là Tây. Người ta xô đến phỏng vấn. Lão có biết gì chuyện chiến đấu đâu. Ông trưởng đoàn giục: "Nói đi ông Mộc. Nói để cho cả thế giới biết chiến công vĩ đại của dân tộc ta. Nói đi chứ. Nói để thế hệ trẻ hôm nay đừng bao giờ quên truyền thống cách mạng". Lão Mộc lúc này chẳng còn bụng dạ nào để nói. Lão khóc. Rồi lão nghĩ miên man: Không biết người thân đã mang hết hài cốt của các cậu hy sinh về quê chưa? Lão Mộc lại nhớ một lần mang cơm lên cho đại đội trên chốt. Gắn quá, địch và ta chỉ cách nhau một tầm quang lựu đạn. Lão hoảng hốt chạy trốn. Thằng Vận ấn vào tay lão một mẩu gì đó vừa mềm vừa dẻo bảo: "Nuốt nhanh hết ho". Quả

nhiên con ho xẹp xuống. Sau này lão mới biết nó đưa cho mình cục đất thó. Hôm sau, lão Mộc nói với anh Lạng: "Thủ trưởng cứ cho quân ào lên là xong, giăng co mồi sốt cả ruột". Anh Lạng nghiêm mặt bảo: "Đồng chí Mộc thế là chưa thấm nhuần phương châm của anh Văn về chủ trương đánh chắc tiến chắc. Ta cứ bao vây cứ lấn dần bằng chiến hào, thành địch khác nào cá nằm trong chậu". Điều này thì lão nhìn thấy. Chiến hào của quân ta mỗi ngày lại dài thêm như sợi dây thông lọng quanh cổ thằng giặc. Nhưng sao lâu thế? Mãi sau này lão mới hiểu cái chốt của thằng Vận là ngăn chặn không cho kẻ thù tràn xuống chiếm cửa đường hầm. Nơi đây bộ đội ta đang đào một đường hầm xuyên vào lòng Đồi A1, bên trên là cái hầm bằng bê tông cốt thép của địch. Lão không nhớ lắm, hình như dạo ấy tổ nuôi quân của lão đan rất nhiều quạt và chia thuốc nổ thành từng gói, rồi buộc chặt chụm dần vào đường hầm. Trước Chiến dịch Điện Biên Phủ toàn thắng một ngày, chập tối lão và đại đội được lệnh rút khỏi Đồi A1. Lão buồn. Mất bao nhiêu thời gian đào hầm giữ đất bây giờ lại rút nhưng lão không dám hỏi. Anh Lạng còn bắt mọi người ngồi trong hầm quay lưng lại Đồi A1, nhắm mắt, há mồm. Tiếng anh Lạng thì thầm: "Ngồi như thế này để tránh sóng xung kích và ánh chớp của khối thuốc nổ ngàn cân". Lão Mộc không phải chờ lâu, ba chục phút sau một tiếng nổ lớn trăm đục vang lên từ trong lòng đất...

Hôm sau, lão Mộc mang cơm ra trận địa. Đồi A1 hoàn toàn đổi khác như vừa có trận tạo sơn khủng khiếp. Chiếc lô cốt lộ thiên bay đầu mất. Cái hầm ngầm trôi lên nghiêng như sắp lẩn xuống chân đồi. Lá cờ "Quyết chiến, Quyết thắng" lố chỗ vết đạn, khét mùi thuốc súng tung bay trên nóc hầm. Cửa hầm ngầm mở toang, lão Mộc xộc vào. Mùi tanh của máu, mùi thịt người bị cháy khiến lão suýt nôn ọe. Trên sàn hầm lính Pháp kẻ chết, người bị thương nằm chổng lên nhau. Đội cứu thương của ta đang vớt và băng bó cho những tên lính bị thương. Lão văng tục: "Bản mẹ nó hết quân xâm lược đi, cứu làm gì cho tốn thuốc". Lập tức lão bị chỉnh ngay: "Đồng chí anh nuôi quên lời Bác Hồ dạy rồi à? Bác dạy: Hãy cứu chữa và săn sóc họ. Vì họ là người thua trận".

Thấy lão Mộc đứng ôm mặt khóc, một phóng viên người nước ngoài ôn tồn: "Xin ông bớt xúc động, có sao nói vậy". Người phiên dịch nói lão nghe. "Ờ... ờ... Tôi chỉ mang cơm lên trận địa cho anh em. Sau đó lại về nấu tiếp". "Vậy các ông nấu nướng ra sao? Che khói bằng cách nào để máy bay Pháp không thể phát hiện?". Tưởng chuyện gì chứ chuyện nấu nướng thì lão quá quen. Nghề của lão mà. Vào bộ đội lão nấu cơm. Giải ngũ về nhà lấy vợ, lão vẫn nấu cơm. Bây giờ ra lều trông cá trông vịt, lão càng phải nấu cơm. Để ợt. Nghe lão kể chuyện, các phóng viên ghi lấy ghi để.

Vừa bước chân vào nhà, lão Mộc tháo vôi cái ba lô khỏi vai rồi lăn ra giường nằm duỗi thẳng cẳng. Không chờ vợ con hỏi han, lão nói: "Mệt hơn ba năm đi đánh giặc". Than thở cho ra về thôi, chứ lão Mộc cầu trời khẩn Phật phù hộ lão được mạnh chân khỏe tay, chân nuôi khấm khá, sang năm đi chuyển nữa. Lần sau lão sẽ ở nghĩa trang liệt sĩ Điện Biên lâu hơn...

HÀ KHÁNH NGUYÊN

Tây Bắc bốn mùa hoa

Bảy mươi năm giờ trở lại Điện Biên
Đâu chỉ có hoa ban nở sáng rừng Tây Bắc
Những dấu tích đạn bom, máu xương xưa
vẫn còn thao thức
Nhắc về một thời hào hùng với du khách
gần xa...

Và Điện Biên bây giờ đâu chỉ rực rỡ
bốn mùa hoa!

HUƠNG THỦY

Về Điện Biên

Nhớ bảy mươi năm Ngày Chiến thắng
Điện Biên
Ta đến nơi đây giữa mùa hoa ban nở
Gặp bức tranh panorama hào quang rực rỡ
Như sống lại "một Điện Biên năm ấy"
hào hùng

Những người lính Cụ Hồ dũng cảm
kiên trung
Những "chị gánh, anh thố" chân đất vượt
hiểm nguy, mưa nắng
Những con người phi thường đã làm nên
chiến thắng
Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu,
chấn động địa cầu"

Chiến tranh đi qua để lại những thương đau
Bao chiến sĩ đã nằm lại nơi chiến tuyến
Sáng mãi tấm gương hy sinh quên mình
Bế Văn Đàn, Phan Đình Giót, Tô Vĩnh Diện,...
Tổ quốc ghi công thế hệ ông cha

Người ngã xuống cho đất này rực rỡ
những mùa hoa
Cho Điện Biên hôm nay dồi dào mạch sống
Nơi "cháo lửa" năm xưa đang vươn tầm cao,
tâm rộng
Cánh đồng Mường Thanh trù phú,
những ngôi nhà mái ngói đỏ tươi...
Chiến thắng Điện Biên mãi mãi sáng ngời!

KHÁNH LY

Tháng năm ơi!

Mới chớm hè thôi
Nên sắc nắng còn mềm trên lá
Những cơn mưa còn chua xối xả
Chỉ gió nồm về đùa với lá xôn xao
Hoa cỏ đầm sương đêm cứ hỗn hển thì ào
Sao trời tháng năm cũng biếc ngời tha thiết.

Với em...
Thành phố bỗng buồn tênh từ ngày mình già biệt
Thiếu vắng bước chân anh như bản nhạc mất cung trầm
Ly kem trên bàn loang chảy giữa lạnh cảm
Đèn phố cổ cũng nhạt màu hiu hắt...

Chiều nay
Cơn mưa đầu mùa ngập tràn đầy mắt
Những giọt mưa như ngọc sáng long lanh
Những giọt mưa tươi mát ngọt lành
Cứ tan mãi vào đất, vào cỏ cây, vào lòng em,
vào tháng năm da diết
Giữa ngã tư đèn đỏ đèn xanh nhộn nhịp
Thiếu một bàn tay nắm chặt, em cứ ngại bước sang.

Lòng tháng năm theo cơn gió lang thang...
Ô cửa thân thương bỗng thấy xa vời vợi
Những cánh bàng lẳng kia mỗi sớm mai
lại khoe màu tươi mới

Gió tháng năm ơi
Sao cứ chớ thương chớ nhớ ra đi...

TRẦN HẢO

Về quê ngoại

Cháu về quê ngoại tháng năm
Bên thêm chum nước đầm đầm giọt mưa
Chiều hôm buống tiếng chuông chùa
Bờ tre vui ngọn gió lùa thảnh thơi

Tháng năm cà cuống - tôm trời
Nướng dầm nước cáy ngon ơi, ngon à
Trên giàn mướp đã vàng hoa
Canh cua cà pháo như là hương đưa

Tháng năm lấm nắng nhiều mưa
Áo bà lại ướt khi vừa chớm khô
Hương trâu phả ấm tuổi thơ
Hương nhu thom tóc cháu giờ chưa phai

Quê hương nào của riêng ai
Như con đường nối thôn Đoài - thôn Đông
Bà riêng của cháu trong lòng
Một vầng trăng sáng mãi trong nỗi niềm.

Đùa hè trong kỷ ức

○ Tản văn của HUỆ HƯƠNG

Cái nắng, nóng cứ râm rập đổ xuống, chói chang cả một mùa hè. Mùa hè thành phố thiếu bóng cây che, thiếu bờ sông gió mát. Nên lòng ta khác khoải lần tìm kỷ ức những mùa hè năm cũ ấu thơ.

Bạn biết mùa hè gói trọn nhưng nhớ, mong chờ trong trái tim của những đứa trẻ. Cái nóng rứt ray, xối xả kia nào có thể bằng niềm hoan hân những buổi trưa trốn ngủ, những buổi chiều dong dãi ngắm hoàng hôn mênh mông, hay những đêm rộng dài sáng trăng gió mát. Nàng hè vô tình thấp lửa rực đỏ, chan đầm giọt giọt mồ hôi trên trán mẹ, bờ vai áo cha sớm đầu ngày khi mẹ cắm củi cắt mớ rau, guồng chân đạp xe đi chợ, khi bố chăm chút đẩy cái cua cát từng khúc gỗ.

Trẻ con chúng tôi, ngược lại, được bù đắp bằng cơn mưa rào mát lạnh thẳng khi. Tha hồ tắm táp, tha hồ lao ra giữa màn mưa xối xả đùa nghịch cho quên hết những ngày nắng chang chang. Chúng tôi lao ra giữa sân rộn rã tiếng cười, khoát nước vào nhau. Thanh âm tiếng mưa tuôn hay thanh âm tiếng cười hồn nhiên thơ trẻ tưới tắm dịu mát cả một mùa hè thênh thang.

Và cuốn phim về mùa hè năm cũ cứ thế được lấp đầy bằng kín rịt kỷ niệm đáng nhớ để sau này lớn lên chúng chỉ cần lần giở như lật từng trang vở cho kỷ ức cứ mặc nhiên tuôn tràn không thôi. Đó là thứ gia tài quý giá mà giờ đây những đứa trẻ đã thành người lớn, thành phụ huynh đâu muốn lăm cũng chẳng thể sắm sửa, mua về cho những đứa con được trải nghiệm mỗi ngày. Nên nhìn tụi nhỏ ngày nay chỉ biết ngậm ngùi thương.

Có những mùa hè mãi ở trong một hồi ức xa lắc. Đôi khi bạn nghĩ hay thậm ước giá có thể đưa tay hứng được vạt nắng trưa ngập ngừng dưới cây mít bên hông nhà. Nơi mấy đứa trẻ trong xóm hẹn hò trốn mẹ rồi bày ra đủ trò chơi y như người lớn. Mấy cục gạch cũ rích ghép lại, mấy lá cây, rau trong vườn, vài nhánh củi khô gom góp, thế là có cả một bếp lửa, bữa ăn được chuẩn bị như thật cho cả một gia đình trong trò chơi mấy đứa tự phân vai, có đủ đầy cha mẹ, con cái. Bạn ngẩn ngơ nhớ tiếc hoài hoi giữa thành phố, lòng chông chênh trên con thuyền muốn ngược lại tháng năm.

Mùa hè năm ấy chộn rộn hơn với cơn trẻ bởi được bố làm cho mấy con diều, dạy cho cách thả diều trong chiều hoàng hôn nghiêng êm. Chúng hì hụi cất những tờ báo cũ, xin mẹ ít com nguội, thêm những vành nan bố uốn cong cong, tỉ mỉ cắt dán tạo nên con diều đơn giản mà đẹp mắt. Bầu trời, cánh đồng, nương bãi, gió mát nổi vào nhau, mở ra khoảng không mênh mang vô tận. Có biết bao nhiêu con diều tung bay trong chiều gió, có biết bao nhiêu ngày hè rực rỡ, sống động, lấp đầy niềm hạnh phúc trong đôi mắt đám trẻ. Niềm hạnh phúc giản đơn làm đầy hành trang trên con đường trở thành người lớn, mà dấu sau này thành đạt ở phố thị, chúng cũng khó kiếm tìm được kỷ ức trong veo, bình yên đến vậy cho những đứa con.

Mùa hè quê xứ có tiếng rao lạnh lạnh giữa trưa nắng "ai kem dê" làm thức dậy nỗi thèm thuồng của bọn nhỏ. Chú bán kem chở theo niềm mong đợi trong con mắt trẻ thơ. Bọn trẻ chạy vào nhà tìm và xin mẹ từ đôi dép nhựa rách, nồi nhôm thủng, cái chậu đã mòn, mớ lông gà lông vịt lúc này cũng có tác dụng... Chỉ cần đôi được một que kem đậu xanh, đậu đỏ... mùa hè bỗng hóa mát rượi thênh thang. Lắm lúc, nhà chẳng có gì nhiều để đổi, hai anh em chỉ có một que kem chia nhau mà sao hạnh phúc đong đầy.

Mùa hè đã ở lại với những bộ phim vang dội một thời. Lũ chúng tôi chỉ mong đợi hè đến để mặc sức xem thước phim yêu thích "Tây Du Ký", phim hoạt hình "Thủy thủ mặt trăng"... Cứ mỗi khi tiếng nhạc quen thuộc vang lên là cả bọn đã tề tựu nhanh chóng ở nhà thằng Huống. Cái ti vi đen trắng xiu xiu thưở ấy lại như gói ghém vạn điều kỳ diệu, như chiếc túi của Doremon mở ra bất kỳ món quà nào tụi nhỏ ao ước. Những bộ phim, chương trình bông hoa nhỏ nổi mùa hè dài bất tận, ngọt ngào như cốc nước chanh mát lành.

Thế nhưng, bao mùa hè rồi cũng kết thúc. Trẻ con cũng đến ngày phải trưởng thành và làm người lớn. Có chăng, tháng hoặc, chúng bạn và tôi, chúng ta lại tự cho mình lang thang trở về cánh đồng thênh thang kỷ ức mùa hè xưa cũ...!

Chuyện làng báo, làng văn

Nhà thơ Tú Mỡ làm báo

Tú Mỡ tên thật là Hồ Trọng Hiếu, sinh năm 1900, mất năm 1976, một nhà thơ nổi tiếng của nước ta.

Ông tuy là công chức nhưng vẫn ôm mộng theo nghiệp văn chương. Sau được nhà văn Nhất Linh yêu quý, mời về làm việc và thành một cộng sự đắc lực viết cho báo Phong Hóa, Ngày Nay trong nhóm Tự Lực Văn Đoàn.

Tòa soạn báo ở số 80 phố Quán Thánh (Hà Nội), ban đầu có 5 người, trong đó có hai người là Hoàng Đạo và Tú Mỡ đang làm công chức nhà nước. Tú Mỡ vốn là Thư ký Sở Tài chính, còn Hoàng Đạo làm Tham tá lục sự tòa án, nên họ vừa lo việc công sở lại đảm đương công việc báo đã giao. Chủ bút Nhất Linh phân công cho từng người đảm nhiệm từng công việc. Ví dụ mục "Giòng nước ngược" do Tú Mỡ phụ trách, chuyên viết bài trào lộng, đả kích.

Một lần đi thực tế ở Trung Hà (Sơn Tây), gặp một xe ô tô có hai người chạy theo che lọng cho mũi xe. Biết đấy là bọn quan lại tham nhũng nên về nhà Tú Mỡ đã viết bài châm biếm:

Có khi đón các ông to
Cái ngai ấy ngự ô tô tân thời
Bốn thành nửa ngòm nửa người
Chạy theo vác lọng che ngoài
mũi xe.

Có thời kỳ Tú Mỡ bị Giám đốc Sở Tài chính dọa cách chức và bỏ tù, bất cam đoan không được cộng tác với báo chí nữa. Tháng 9/1940 Nhật vào chiếm Đông Dương và sau đó đảo chính Pháp. Báo Ngày Nay lại tục bản. Tú Mỡ lại tung bút đả kích bọn cầm quyền.

Kể từ khi Chính phủ Bình dân lên cầm quyền ở Pháp, ở Việt Nam được cởi mở hơn trong sinh hoạt báo chí. Các nhà báo dễ thở hơn. Tú Mỡ không chỉ làm thơ trào phúng

còn làm thơ trữ tình.

Báo Ngày Nay làm ăn càng phát triển, Nhất Linh cho xây dựng nhà in riêng, không phải in thuê bên ngoài nữa. Để chào mừng sự kiện này, báo đã ra về xuất đời như sau để kính báo với bạn đọc: "Ngày Nay ngày nay in nhà in nhà".

Quả là một về xuất đời khá hóc, không có ai đối được, nhưng bạn đọc cả nước rất đời vui mừng.

Khi toàn quốc kháng chiến năm 1946, Tú Mỡ theo Bộ Tài chính lên chiến khu Việt Bắc, rồi ít lâu sau chuyển sang công tác văn hóa văn nghệ. Từ đó bút danh Tú Mỡ trở thành Bút Chiến Đấu. Chuyên mục "Giòng nước ngược" đã hoá thành chuyên mục "Nụ cười kháng chiến". Thỉnh thoảng ông đi công tác lại gặp nhà thơ Thế Lữ, Xuân Diệu từng cộng tác với báo Phong Hóa, Ngày Nay - cơ quan ngôn luận chính thức của Tự Lực Văn Đoàn. Họ lại há hê trò chuyện, ôn lại một thời.

KHÚC GIA TRANG

Dành cho người yêu thơ

Tình yêu trong trẻo vô ngần trong thơ

Đỗ Trung Quân

○ NGUYỄN THỊ BÌNH

Nhà thơ Đỗ Trung Quân có khá nhiều bài thơ phổ nhạc được nhiều người yêu thích như: *Quê hương*, *Phượng hồng*... Bài thơ "*Biển, núi, em và sóng*" cũng được nhạc sĩ Nguyễn Bòn phổ nhạc thành bài thơ cùng tên. Đọc tiêu đề bài thơ, tôi thấy hơi lạ và có chút tò mò, vì 4 chủ thể (biển, núi, em, sóng) được nhắc tới ngay ở tên bài. Tôi đọc đi, đọc lại bài thơ và cảm thấy thú vị, bởi một tình yêu chung thủy, đẹp đẽ và vô cùng trong sáng ở đây. Thú vị là tình yêu ấy được người thơ khéo léo gửi vào cảnh sắc thiên nhiên tươi đẹp, sống động, thế nên nó càng trong trẻo, tinh tế và hấp dẫn.

Trong suốt bài thơ, nhân vật trữ tình đã hơn một lần nói lời cảm ơn: *Cảm ơn những con đường ven biển, Cảm ơn sóng, hàng thùy dương và cảm ơn em*. Lời cảm ơn đầu tiên, nhà thơ dành cho những con đường đẹp đẽ nên thơ ven biển, bởi đó là con đường của tình yêu. Con đường ấy không chỉ dành riêng cho nhân vật trữ tình, mà dành cho rất nhiều đôi lứa yêu nhau. Lời cảm ơn tiếp sau là cảm ơn "sóng" cùng "hàng thùy dương". Bởi "*sóng nói thay lời dào dạt/ Hàng thùy dương nói hộ tiếng thâm thì*". Hình ảnh sóng và hàng thùy dương là những nhân tố phụ họa "nói hộ, nói thay" cho những cung bậc cảm xúc, lúc thì dào dạt, khi lại thâm thì những lời của

ĐỖ TRUNG QUÂN

Biển, núi, em và sóng

*Xin cảm ơn những con đường ven biển
Cho rất nhiều đôi lứa dẫn nhau đi
Cảm ơn sóng nói thay lời dào dạt
Hàng thùy dương nói hộ tiếng thâm thì*

*Anh như núi đứng suốt đời ngóng biển
Một tình yêu vươn chạm tới đỉnh trời
Em là sóng nhưng xin đừng như sóng
Đã xô vào xin chớ ngược ra khơi*

*Anh như núi đứng nghìn năm chung thủy
Không ngại đâu dù chạm tới mây bay
Yêu biển vô dưới chân mình dào dạt
Dẫu đôi khi vì sóng núi hao gầy...*

*Cảm ơn em dịu dàng đi bên cạnh
Biển ngoài kia xanh quá nói chi nhiều
Núi gần quá - sóng và em gần quá
Anh đủ lời để tỏ một tình yêu.*

đôi lứa yêu nhau. Như vậy, khổ thơ đầu, qua những hình ảnh đẹp của thiên nhiên, nhà thơ gián tiếp gửi vào một tình yêu nồng nàn, bền chặt mà không kém phần thi vị.

Từ khổ thơ thứ hai, anh và em mới bắt đầu "lộ diện". Bằng hình ảnh ẩn dụ anh - núi, tượng trưng cho sự vững bền, kiên định; Em - sóng tượng trưng cho sự mềm mại, uyển chuyển: Cách so sánh "*Anh như núi*" được lặp lại hai lần ở khổ thơ thứ 2 và 3, phải chăng nhân vật trữ tình muốn trải lòng, hay đúng hơn, để khẳng định sự chắc chắn, chung thủy và nhất quán trong tình yêu? Mà đó là một tình yêu "*vuơn chạm tới đỉnh trời*", biện pháp nghệ thuật ẩn dụ nhằm khẳng định một tình yêu cao cả, bất chấp vật cản, bất chấp thời gian. Ở đây, tác giả dùng những từ chỉ thời gian vô tận như: "*suốt đời*",

"*nghìn năm*" để khẳng định tình yêu bền chặt trước sau như một, minh chứng cho sự thủy chung duy nhất của mình.

Về phía em, sóng là ẩn dụ của người con gái anh yêu. Nhưng sóng "*nói thay lời dào dạt*", hẳn là tình yêu của anh đã được đền đáp bằng sự cộng hưởng của sóng. Nhưng rồi, nỗi lo mơ hồ trong tình yêu luôn nhắc nhớ anh rằng: "*Em là sóng nhưng xin đừng như sóng/ Đã xô vào xin chớ ngược ra khơi*". Từ quy luật của sóng cứ xô vào lại lảng ra xa, nhân vật trữ tình phấp phồng, lo sợ những bất trắc có thể xảy đến cho tình yêu bất cứ lúc nào. Tình yêu của núi với sóng biển, của anh với em là kiên định, nhưng về phía em, cũng đôi khi "*vì sóng núi hao gầy...*". Câu thơ là một ẩn dụ cho những sóng gió trong tình yêu (từ phía em). Bởi lẽ tình yêu không phải lúc nào cũng thuận

buồm xuôi gió, thông đồng bén giọt, mà còn có những khúc mắc (hòn gợn, lo âu, hiểu lầm...). Phải chăng, đó cũng là chút gia vị cần có để tình yêu thêm phần thi vị?

Khổ thơ cuối, nhân vật trữ tình trực tiếp bày tỏ tình cảm của mình với em - tình yêu của anh: "*Cảm ơn em dịu dàng đi bên cạnh/ Biển ngoài kia xanh quá nói chi nhiều/ Núi gần quá - sóng và em gần quá/ Anh đủ lời để tỏ một tình yêu*". Vậy là, dù có sóng gió bất chợt, thì cuối cùng, em vẫn dịu dàng bên anh. Anh cảm nhận được tình em rộng lớn và sâu sắc như tình biển. Biển, núi, em và sóng, cả 4 thực thể kháng khí gắn gũi bên nhau và cùng hội tụ trong khổ thơ cuối như một sự nhất quán không thể tách rời. Đó là lúc Anh "đủ lời" và tự tin bày tỏ tình yêu của mình.

Biển, núi, em và sóng của nhà thơ Đỗ Trung Quân là một bài thơ tình hay, ý vị, được nhiều người yêu thích. Bài thơ mở đầu bằng lời cảm ơn *Những con đường ven biển* và kết thúc cũng bằng lời cảm ơn Em. Bởi đó vừa là nhân chứng của tình yêu, vừa góp phần điểm tô cho tình yêu thêm ý nghĩa. Có thể nói, đây là một sự nhất quán, đem lại cho người đọc những dư vị tuyệt vời về một tình yêu thủy chung, trọn vẹn. Bằng cấu tứ độc đáo, ngôn từ, hình ảnh giản dị, người thơ muốn gửi tới độc giả những cung bậc cảm xúc khác nhau của một tình yêu vô cùng trong trẻo, sâu lắng, thủy chung mà ai cũng ước mong có được.

Bút xanh

○ PHẠM HẢI ANH

Lớp 5B, Trường Tiểu học Cẩm Giang (Cẩm Giàng)

Sáng chủ nhật, khi ông mặt trời vén bức màn mây chiếu những tia nắng ấm áp xuống trần gian, cũng là lúc những chú chim sâu lách rích reo vui trong vòm lá ở khu vườn nhà, tôi vươn vai bật dậy, chạy ra sân tập thể dục. Bỗng nghe tiếng bạn Tùng cùng lớp gọi ngoài cổng. Tôi liền chạy vội ra, hỏi:

- Có chuyện gì thế Tùng ơi?

Tùng dựng chân chống của chiếc xe đạp mi ni xuống và bảo:

- Có chuyện gì đâu. Rủ cậu đi chơi thôi.

Nghe Tùng nói vậy, tôi vừa mở cổng cho bạn dắt xe vào vừa cầu nhàu:

- Tưởng chuyện gì. Đi chơi sớm thế? Tớ còn chưa ăn sáng.

- Thì cậu cứ ăn đi. Tớ đợi - Tùng nói.

Chủ nhật mà, đi chơi cũng hợp lý. Tôi thâm nghĩ vậy và vội vã làm vệ sinh cá nhân, xin phép bà nội rồi cầm theo hộp sữa và cái bánh mì mà mẹ đã chuẩn bị sẵn cho mình rồi cùng Tùng đi chơi.

Hai đứa vừa đi, vừa nói chuyện vui vẻ. Tôi chia cho Tùng một nửa cái bánh mì và cho bạn uống chung hộp sữa của mình. Khi Tùng rú ra cánh đồng tìm cỏ gà để chơi chọi gà thì tôi hứng thú lắm. Trò chơi này rất vui, chúng tôi từng chơi mãi mà không biết chán. Khi xe của chúng tôi chạy đến con đường cạnh cánh đồng, bỗng tôi nhìn thấy hai sợi dây điện kéo dài chạy trên rặng cỏ ven đường. Tôi bảo Tùng:

- Ở này, sao lại có dây điện ở đây nhỉ? Có phải ai đó để quên không?

Tùng dừng xe lại, nhìn ra xa rồi bảo:

- Không phải đâu ông cố, là mấy người kia đang kích cá đấy!

Tôi làm được việc tốt

Nhìn theo tay Tùng chỉ, tôi thấy hai người đàn ông đang lúi húi gắp mương nước. Hai đứa tôi lên xe, tiếp tục đạp về phía trước. Càng lại gần, chúng tôi càng nhìn rõ, một người cầm cái cán tre dài nối với hai sợi dây điện kéo dài trên rặng cỏ đang sục sạo phân dẫn điện xuống mương nước, một người tay xách xô, tay cầm vợt đi theo sau. Tôi dừng xe lại, bàn với Tùng:

- Cậu có nhớ cô giáo mình dạy không? Cô bảo phải tuyên truyền để mọi người không sử dụng kích điện bắt cá vì như vậy sẽ làm chết cá con, chết cả các loài vi sinh vật có lợi, còn hủy hoại môi trường nữa.

Tùng nhân nhó:

- Nhớ họ không nghe lại mắng chúng mình thì sao?

- Mình đã nói đâu mà đã sợ. Mẹ tớ bảo là: "Nói phải củ cải cũng phải nghe. Không sợ đâu".

Nghe tôi nói vậy, Tùng cũng có vẻ xuôi xuôi. Hai đứa chúng tôi lại lên xe, đạp chậm chậm về phía hai người đàn ông đang mãi mê kích cá. Đến gần họ, chúng tôi dựng xe gọn vào bên lề đường rồi lên tiếng chào. Thấy chúng tôi chào hỏi lễ phép, hai người đàn ông cũng vui vẻ đáp lời. Ngập ngừng một chút, tôi lên tiếng:

- Các chú ơi, các chú đừng kích điện bắt cá thế này, vừa phá hoại môi trường, vừa rất nguy hiểm đấy ạ!

Người đàn ông cầm kích điện dừng tay trợn mắt nhìn, khiến tôi thấy sợ, mồ hôi túa ra khiến tôi luống cuống.

Chú ấy gằn giọng:

- Ông nhóc, "trúng khôn hơn vịt" à? Đi chỗ khác chơi!

Tôi cố gắng bình tĩnh, tuy giọng đã lạc đi:

- Cháu nói thật đấy ạ! Cô giáo cháu bảo...

Không để tôi nói hết câu, người đàn ông cầm vợt và xô đã cười ha ha rồi vừa vớt mấy con cá nổi trên mặt nước, vừa bảo:

- Cô giáo cháu bảo gì? Bảo sao nào?

Tôi và Tùng còn chưa kịp nói gì thì thấy chú ấy buông cái vợt, vứt xô cá nhảy tót ra giữa đường, miệng xuýt xoa:

- Ủi chà, suýt chết! Mấy thằng ranh độc miệng thế!

Người đàn ông cầm kích, vội nhắc kích khỏi mặt nước, ngoài đầu hỏi:

- Sao thế?

- Điện giật ông ạ! Tê dại hết cả tay. Thôi, thu dây đi. Kiểm tra xem hồ chỗ nào?

Nghe thấy vậy, Tùng cũng tranh thủ tuyên truyền:

- Các chú ơi, đây là việc làm rất nguy hiểm, nhờ ra... mà các chú kích thế cả cá con cũng chết rồi sau này hết cá mất ạ?

- Hai ông ranh con mà hiểu chuyện, nói chí lý phết! Thôi, các chú biết rồi. Không phải nói gì nữa nhé!

Người đàn ông cầm kích điện vừa thu dây, vừa nói với chúng tôi như thế, rồi chú quay sang nói với bạn:

- Đúng là lợi bất cập hại ông ạ! Tưởng bắt cá kiểu này dễ, nhiều, nhanh. Ai dè... thôi, từ mai lại dùng lưới bắt cá cho an toàn nhé!

Nhìn theo bóng hai người đàn ông đi xa dần mà tôi và Tùng vui quá! Thế là hôm nay, chúng tôi đã làm được một việc tốt để bảo vệ môi trường theo lời cô giáo dạy.

Quán nhậu trở thành hiện trường án mạng

Chỉ vì mâu thuẫn trong lúc ăn nhậu, hai nhóm gồm nhiều người đến từ các tỉnh, thành phố khác nhau đã hỗn chiến tại một quán lẩu ếch ở TP Chí Linh. Hậu quả vụ việc để lại rất nặng nề, làm 1 người tử vong, nhiều người vướng vào vòng lao lý.

TRUNG VŨ

Nhiều đối tượng là nhân viên của quán bar Zero Louge (đường Bà Triệu, phường Sao Đỏ, TP Chí Linh) gồm: Nguyễn Hữu Sơn (sinh năm 1990, ở phường Hòa An, quận Cẩm Lệ, TP Đà Nẵng); Nguyễn Văn Thiện (sinh năm 1998, trú tại xã Quế Thọ, huyện Hiệp Đức, Quảng Nam); Đinh Xuân Trường (sinh năm 1997, ở xã Thục Luyện, huyện Thanh Sơn, Phú Thọ); Nguyễn Văn Luận (sinh năm 2003, trú tại phường Văn An); Phan Nguyễn Hồng Ngọc (sinh năm 2005, trú tại phường Cộng Hòa, cùng TP Chí Linh); Nguyễn Thành Trung (sinh năm 1997, ở phường Phúc Lợi, quận Long Biên, TP Hà Nội); Nguyễn Thị Quỳnh (sinh năm 1997, trú tại phường Quảng Châu, TP Sầm Sơn); Trần Thị Khánh Ly (sinh năm 2006, ở xã Quảng Trạch, huyện Quảng Xương, cùng tỉnh Thanh Hóa); Nguyễn Văn Quân (sinh năm 2002, trú tại xã Bạch Đằng, Kinh Môn, Hải Dương) và Khuu Tiểu Lân (sinh năm 2005, ở phường Thành Nhất, TP Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk). Sơn thuê nhà ở cùng với một số người khác tại phường Sao Đỏ.

Khoảng 3 giờ ngày 1/12/2023, Thiện, Ly, Ngọc và Quỳnh rủ nhau ăn đêm tại quán Thiện lẩu ếch ở khu dân cư Trần Hưng Đạo (phường Sao Đỏ). Lúc này, quán còn có nhóm khác cùng là nhân viên quán karaoke KTV Vertu, địa chỉ tại phường Đồng Lạc (TP Chí Linh) cũng đang ăn

uống gồm: Đặng Hữu Huy (sinh năm 2006, ở xã An Bình); Nguyễn Văn Hoàng (sinh năm 2001); Lê Quý Thùy (sinh năm 2001, đều trú tại xã Nam Tân, cùng huyện Nam Sách) và một số người bạn khác.

Trong lúc ăn uống, các nhóm xảy ra mâu thuẫn. Hoàng cầm dép ném về phía nhóm của Thiện. Hoàng ra thanh toán tiền để về và chửi nhóm Thiện. Thấy Hoàng và Thiện cãi chửi nhau, hai người khác đã can ngăn đưa Hoàng ra xe taxi.

Sự việc tưởng chừng chỉ dừng ở lời qua tiếng lại, nhưng Thiện nhắn tin bảo Sơn ra quán lẩu ếch để giải quyết mâu thuẫn. Nhận được thông tin, Sơn bảo Luận, Trường, Lân đi cùng. Cùng lúc này, Trung

nhận được điện thoại của Ngọc nói nội dung Thiện sắp bị đánh liền đi về nhà trọ thì gặp Sơn, Luận, Trường, Lân. Sau đó, cả nhóm kéo nhau đến quán lẩu ếch. Quân cũng nhận được tin nhắn của Quỳnh liền ra quán lẩu ếch.

Thời điểm này, một số người bạn và Hoàng lên xe taxi để chuẩn bị đi về nhưng chưa đi được do Hoàng và Thùy vẫn chửi nhau với nhóm của Thiện. Bực tức, Thiện cầm hai vỏ chai bia thủy tinh đứng trước cửa quán đe dọa. Khi thấy Sơn, Luận, Trường, Trung và Lân đến, Thiện chạy ra và chỉ tay về hướng nhóm anh Huy đang đứng. Cả nhóm lao về phía nhóm của anh Huy. Lúc này, Ly, Ngọc, Quỳnh tiến đến đấm

đá vào đầu, vào người một số bạn nữ trong nhóm của anh Huy. Cùng lúc, các đối tượng Quân, Sơn đánh Hoàng, Huy và một số người khác.

Bực tức do bị đánh, anh Huy đi vào trong quán lẩu ếch lấy một dao phay chạy ra khu vực đánh nhau. Thấy vậy, Sơn tiến đến đập nhưng anh Huy tránh được và dùng dao chém khiến Sơn rách áo khoác ngoài. Trước sự việc trên, Sơn, Thiện, Trung, Luận, Trường nhặt gạch bê tông ở vỉa hè, vỏ chai bia ném về phía anh Huy nhưng không trúng.

Không dừng lại, Sơn tiếp tục nhặt một viên gạch bê tông đi vòng qua đuôi xe taxi đỗ gần đó tiến đến bắt ngờ đập vào đầu anh Huy. Cú đập mạnh khiến anh Huy ngã xuống đất và làm rơi con dao. Sơn dùng chân đá dao ra và cúi xuống nhặt đưa cho nhân viên của quán. Thấy anh Huy bị ngã ra vỉa hè, Thiện nhặt một chiếc dép nhựa ở vỉa hè ném và đá vào người anh Huy. Sau đó, nhóm của Sơn và nhóm của anh Huy đi về.

Đến tầm 13 giờ 30 cùng ngày, một người bạn phát hiện anh Huy có biểu hiện tím tái, khó thở nên cùng mọi người đưa đến Trung tâm Y tế TP Chí Linh cấp cứu. Do bị chấn thương sọ não quá nặng, anh Huy đã tử vong ngay sau đó. Biết anh Huy tử vong, hơn 2 giờ sau, Sơn đến Công an TP Chí Linh đầu thú khai nhận hành vi phạm tội của mình.

Ngay sau sự việc xảy ra, các đối tượng đã bồi thường cho gia đình anh Huy tổng số tiền 137 triệu đồng. Hồ sơ vụ án đã được hoàn tất truy tố, chờ ngày xét xử. Bị can Nguyễn Hữu Sơn bị truy tố về tội giết người. Các bị can còn lại là Thiện, Trường, Trung, Quỳnh, Luận, Ly, Ngọc, Quân bị truy tố về tội gây rối trật tự công cộng. Một số đối tượng khác liên quan đến vụ việc đã bị cơ quan chức năng xử phạt vi phạm hành chính.

Theo đại diện chính quyền địa phương và người dân sống quanh khu vực quán lẩu ếch, vụ việc xảy ra gây náo loạn địa bàn, ảnh hưởng đến cuộc sống, sinh hoạt của nhân dân, tác động xấu đến tình hình an ninh, trật tự của địa phương.

Không dừng lại, Sơn tiếp tục nhặt một viên gạch bê tông đi vòng qua đuôi xe taxi đỗ gần đó tiến đến bắt ngờ đập vào đầu anh Huy.

Coi thường phụ nữ

Giữa buổi họp của nông dân ở một thị trấn nhỏ, vợ một bác nông dân đứng dậy và phát biểu.

Nhiều nông dân khác tỏ vẻ coi thường và khi người phụ nữ kia nói xong, một bác nói to:

- Phụ nữ thì biết gì về nông nghiệp? Cô biết một con lợn có mấy ngón chân không?

Người phụ nữ đáp ngay:

- Mời anh cứ coi giày ra và tự đếm lấy đi.

Bệnh di truyền

Một người đàn ông đến bác sĩ khám bệnh:

- Thưa bác sĩ, cái lưng khốn khổ của tôi đau quá.

Sau khi khám bệnh bác sĩ cho biết:

- Tôi nghĩ là ông bị bệnh di truyền.

- Bác sĩ nói đúng quá! Kể từ khi tôi bị cái tử của ông nội tôi để lại đè lên người, lúc nào tôi cũng bị đau lưng.

- !!!

Táo nhập khẩu

Trên đường phố, một người đàn ông rao:

- Ai mua táo không? Táo nhập khẩu đây!

Nghe thế, rất nhiều phụ nữ đến mua. Nhưng khi ăn thì mọi người đều nhăn mặt vì không ngon so với táo nội địa là mấy. Một bà liền nói:

- Táo anh không ngon. Thế này mà gọi là táo nhập khẩu! Rất bình tĩnh, người đàn ông đáp:

- Thế các bà ăn táo vào trong miệng, không gọi là táo nhập khẩu thì gọi là táo gì?

Ai hiểu phụ nữ nhất?

Một người đàn ông hỏi bạn:

- Đố cậu, đàn ông độc thân và đàn ông đã có vợ ai hiểu phụ nữ hơn?

- Cậu không còn câu đố nào khó hơn nữa hả? Dĩ nhiên là đàn ông đã có vợ!

- Cậu nhầm rồi đấy, bởi trên thực tế việc này lại hoàn toàn sai, đàn ông độc thân hiểu phụ nữ hơn, bởi nếu không họ đã cưới vợ.

Từ chối khéo léo

Một chàng trai trẻ muốn làm quen với cô gái xinh xắn anh gặp trong một dịp nghỉ lễ. Chàng trai nói:

- Nhìn em quen quá, có ai nói em rất giống một người không?

- Giống ai ạ? - cô gái tò mò.

Chàng trai vui vẻ đáp:

- Giống một nửa mà anh may mắn tìm thấy vào năm nay.

Cô gái thẹn thùng đáp:

- Vậy anh có biết rằng anh cũng giống một người lắm không?

- Là ai cơ? - anh chàng khoái chí.

Cô gái mỉm cười:

- Giống người đầu tiên bị em từ chối năm nay.

ĐẶNG ĐỨC (st)

Góc biếm họa

Tranh: LÊ VIẾT TRÍ và THANH TÂM

Giai đoạn tiếp theo của cuộc xung đột Nga - Ukraine sẽ thế nào?

Năm nay được cho là sẽ khó khăn đối với Ukraine sau cuộc phản công gây thất vọng vào năm 2023. Nhưng tình thế chiến trường có thể sẽ biến động khi Nga đang chuẩn bị cho đợt tấn công lớn, còn Ukraine sắp được trang bị sức mạnh không quân và pháo binh mới.

○ THU HẰNG

Bốn tháng đầu năm 2024 đã chứng tỏ đây là khoảng thời gian khó khăn nhất trong hơn hai năm chiến sự Nga - Ukraine và có lẽ là căng thẳng nhất trong cuộc xung đột kéo dài một thập kỷ qua ở Ukraine kể từ năm 2014.

Quân đội Ukraine đang ở thế yếu dọc theo tiền tuyến, khi phải đối mặt với một quân đội Nga hùng hậu hơn, được hỗ trợ bởi sức mạnh kinh tế, quân sự của một cường quốc quân sự toàn cầu. Các nước phương Tây ủng hộ Ukraine đã chậm trễ cung cấp vũ khí và do dự trong việc cho phép một cuộc chiến rộng hơn với Nga. Ngoài ra, bị phân tâm và chia rẽ bởi hàng loạt cuộc bầu cử, khối đồng minh phương Tây của Ukraine đang rạn nứt.

Năm nay được cho là sẽ khó khăn đối với Ukraine sau cuộc phản công gây thất vọng vào năm 2023, khi đã có rất nhiều hy vọng và nhiều nguồn lực được đổ vào. Ông Kusti Salm, Thư ký thường trực Bộ Quốc phòng Estonia, nhận định "năm 2024 sẽ khó khăn".

Tuy nhiên, trong chuyến thăm Ukraine gần đây, Tổng thư ký NATO Jens Stoltenberg kêu gọi các đồng minh thực hiện cam kết viện trợ quân sự cho Kiev và tuyên bố: "Vẫn chưa quá muộn để Ukraine giành chiến thắng".

Hành động của Nga

Giới chuyên gia đánh giá, cuộc tấn công mạnh mẽ về phía tây của Nga đang tiếp tục diễn ra dọc theo mặt trận phía đông của Ukraine, trong khi quân đội Nga đang nỗ lực hết sức để giành thêm những lãnh thổ mới ở các khu vực Donetsk, Luhansk, Kharkiv và Zaporizhzhia. Việc giành được toàn bộ tỉnh Donetsk và Luhansk là mục tiêu quan trọng của Nga.

Pháo tự hành 2S1 Gvozdika đặt trên xe bánh xích của Ukraine đang nã hỏa lực ở vùng Kherson vào ngày 27/4/2024. Các chiến trường dọc theo chiến tuyến đã được định hình bởi những cuộc đấu pháo khốc liệt

Cuộc tấn công hiện tại đang đặt nền móng cho một chiến dịch mùa hè mạnh mẽ đã được dự đoán. Trong số các mục tiêu tiềm năng của đợt tấn công mới là TP Chasiv Yar thuộc vùng Donetsk - vốn đã ở tuyến đầu và thậm chí có nguy cơ thất thủ trước mùa hè và TP Kupiansk thuộc vùng Kupiansk, cửa ngõ quan trọng dẫn vào thành phố lớn thứ hai của Ukraine, Kharkiv.

Viện Nghiên cứu chiến tranh (ISW) trong tuần này công bố báo cáo cho rằng việc Nga chiếm được và ổn định khu vực phía tây bắc Avdiivka "đã đặt ra cho bộ chỉ huy Nga lựa chọn hoặc tiếp tục tiến về phía tây tới mục tiêu hoạt động được báo cáo ở Pokrovsk hoặc cố gắng tiến về phía bắc để tiến hành các hoạt động tấn công bổ sung xung quanh Chasiv Yar".

Ông Luzin nói: "Không có quá nhiều nguồn lực cho một cuộc tấn công lớn hơn. Nhưng gì chúng tôi thấy là Nga đang cố gắng bao vây một nhóm quân đáng kể của Ukraine ở Avdiivka, giống hệt như ở Ilovaisk

vào tháng 8/2014 và ở Debaltsevo vào tháng 2/2015, nhưng không thể thực hiện được điều này. Có lẽ, Nga sẽ thực hiện một nỗ lực khác theo cách tương tự, bởi vì họ cần những vị trí mạnh hơn để có thể đột phá trong cuộc chiến".

Cơ hội hẹp cho Ukraine

Trong khi đó, Kiev cũng sẽ tìm cách làm gián đoạn hoạt động liên lạc, hậu cần và công nghiệp của Nga nhiều nhất có thể. Các cuộc tấn công tâm xa bằng thiết bị bay không người Nga đã trở nên phổ biến và Ukraine có rất ít dấu hiệu sẽ giảm bớt các cuộc tấn công ngay cả khi đối mặt với sự không hài lòng của Mỹ.

Sự xuất hiện của phiên bản tên lửa tác chiến lược quân ATACMS có tầm bắn xa nhất của Mỹ - Hệ thống tên lửa chiến thuật lực lượng MGM-140 sẽ giúp Kiev có phạm vi tiếp cận lớn hơn bao giờ hết. Loại đạn có tầm bắn xa nhất có thể bắn trúng mục tiêu ở khoảng cách 300 km, gần gấp đôi so với loại đạn

ATACMS tầm ngắn hơn được cung cấp lần đầu tiên vào cuối năm 2023. Trong số các mục tiêu có thể có của nó là cầu Kerch có sức mạnh mang tính biểu tượng và huyết mạch về mặt hậu cần.

Nhưng cũng giống như tất cả các loại vũ khí mới, cơ hội để Kiev khai thác ATACMS sẽ đóng lại theo thời gian.

Ivan Stupak, cựu sĩ quan Cơ quan An ninh Ukraine (SBU) và hiện là cố vấn cho Ủy ban An ninh, quốc phòng và tình báo của Quốc hội Ukraine, cho biết: "Như chúng ta biết, người Nga có thể thích ứng trong một khoảng thời gian rất ngắn".

Năm nay có thể chứng kiến sự thay đổi đáng kể về sức mạnh không quân khi Ukraine đang chờ nhận hàng chục máy bay chiến đấu F-16 do Mỹ sản xuất. Kiev cho biết chiến đấu cơ này sẽ tăng cường khả năng phòng thủ trước tên lửa hành trình và UAV Nga được phóng tới các thành phố trên toàn quốc, đồng thời cung cấp hỗ trợ rất cần thiết cho quân đội tiền tuyến đang bị oanh tạc bởi các cuộc không kích từ Nga.

Tuy nhiên, các nhà lãnh đạo ở Kiev và một số đồng minh ở nước ngoài đã nhiều lần cảnh báo rằng một lực lượng nhỏ F-16 sẽ không làm thay đổi được bức tranh tổng thể.

Tin vắn

- Viện Y tế quốc gia Mỹ (NIH) cho biết nước này bắt đầu tiến hành các thử nghiệm lâm sàng để kiểm tra hiệu quả của các phác đồ điều trị các hội chứng Covid-19 kéo dài, trong đó có rối loạn giấc ngủ, giảm khả năng tập thể dục và mệt mỏi do gắng sức (PEM).
- Bỉ - nước hiện giữ chức Chủ tịch Hội đồng Liên minh châu Âu (EU) vừa thông báo đại sứ các nước thành viên EU đã nhất trí trên nguyên tắc về việc sử dụng lợi nhuận thu được từ tài sản bị phong tỏa của Nga để cung cấp viện trợ quân sự cho Ukraine.
- Nhật Bản vừa thu hồi 100.000 gói bánh mì của công ty Pasco Shikishima sau khi phát hiện xác chuột bên trong 2 túi bánh mì. Hiện đây chuyên lắp ráp sản xuất của công ty này đã bị đình chỉ chờ điều tra.

Thế giới đó đây

Giới siêu giàu trỗi dậy ở Thụy Điển

Bến du thuyền trong khu nhà giàu ở Stockholm

Thụy Điển nổi tiếng là nơi đánh thuế cao và tôn trọng bình đẳng xã hội và gần đây lại chứng kiến sự bùng nổ của những người siêu giàu.

Trong ba thập kỷ qua, số lượng người siêu giàu ở nước này đã bùng nổ. Năm 1996, Thụy Điển chỉ có 28 người có tài sản ròng trên 91 triệu USD, hầu hết xuất thân từ các

gia tộc giàu có. Năm 2021, con số này tăng lên 542, sở hữu khối tài sản tương đương 70% GDP quốc gia.

Đến nay thì quốc gia có 10 triệu dân này đã là một trong những nước có tỷ lệ tỷ phú cao nhất thế giới. Nước này có 43 tỷ phú, tương đương 4 tỷ phú trên một triệu người, gấp đôi so với tỷ lệ ở Mỹ.

Lĩnh vực công nghệ phát triển rất mạnh là một trong những lý do khiến số lượng tỷ phú ở Thụy Điển bùng nổ. Quốc gia này được mệnh danh là "Thung lũng Silicon của châu Âu", sản sinh khoảng 40 startup kỳ lân trị giá hơn một tỷ USD trong 20 năm qua.

Dù nhóm thu nhập cao nhất ở Thụy Điển bị đánh thuế tới hơn 50% thu nhập cá nhân, một trong những tỷ lệ cao nhất châu Âu, chính phủ nước này gần đây đã điều chỉnh một số sắc thuế có lợi cho người giàu.

Malaysia muốn tặng đười ươi cho khách nhập dầu cò

Bộ trưởng Hàng hóa và Đồn điền Malaysia Johari Abdul Ghani mới đây cho biết Malaysia có kế hoạch tặng đười ươi

cho các nước nhập khẩu dầu cò lớn nhằm xoa dịu lo ngại về tác động môi trường của ngành này. Đây là một phần của chiến lược ngoại giao. Malaysia sẽ tặng đười ươi cho đối tác thương mại, đặc biệt là các nhà nhập khẩu dầu cò lớn như Liên minh châu Âu (EU), Ấn Độ và Trung Quốc.

"Điều này sẽ chứng minh cho cộng đồng toàn cầu thấy Malaysia cam kết bảo tồn đa dạng sinh học", ông Johari Abdul Ghani đăng trên mạng xã hội X.

Kế hoạch mà Bộ trưởng Johari ví với "ngoại giao gấu trúc" của Trung Quốc được đưa ra sau khi EU năm ngoái thông qua lệnh cấm nhập khẩu các mặt hàng liên quan nạn phá rừng. Lệnh này có thể gây tổn hại ngành dầu cò, vốn được sử dụng phổ biến, như trong sản xuất sơn môi hoặc làm pizza.

Malaysia, nước sản xuất dầu cò lớn thứ hai thế giới sau Indonesia, cho biết luật này mang tính phân biệt đối xử và nhằm bảo vệ thị trường hạt có dầu của EU.

Tổ chức Quốc tế về bảo tồn thiên nhiên (WWF) cho biết đười ươi là loài đang bị đe dọa nghiêm trọng. Hiện có chưa đến 105.000 con đười ươi ở Borneo, đảo thuộc chủ quyền của ba nước Indonesia, Malaysia và Brunei.